ESTABLISHED 1893
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscriptions:
per year...... $2.00 | Canada & Europe:
half year..... 1.00 | per year...... $3.00
single copy... .03 | half year..... 1.50

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік........ $2.00 | Канада і Европа:
на пів року 1.00 | на рік........ $3.00
поод. число .03 | на пів року 1.50

РІК XXII. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер 24-го грудня 1914. Ч. 92. VOL. XXII. Jersey City, N. J., Thursday, December 24, 1914. N. 92.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ЗАВОРУШЕНЯ В РОСІЇ.

Побідний похід німецько-австрійської армії в російській Польщі.

Успіхи австрійської армії в Галичині.

Французам дальше не ведеть ся в зачіпній війні.

ВИСИЛКА КАЛЕНДАРІВ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

Отсим повідомляємо, що календарі готові і висилка вже розпочалась.

Звертаємо увагу місцевих урядників відділів У. Н. Союза, що календарі для членів висилаєсь сейчас по надісланю розмету за місяць грудень. Кождий відділ одержить таке число календарів, скілько виносить стан членів з кінцем місяця грудня.

Сего тижня вислано календарі слідуючим відділам: 11, 19, 39, 49, 51, 65, 67, 75, 77, 135, 136, 138, 139, 150, 159, 180, 181, 206, 207, 209, 211, 212, 213, 225, 234, 235, 241, 243, 244, 249, 258, 265, 269, 270, 271, 284, 286, 288, 290, 291, 298, 300, 305, 306, 312, 313, 314, 320, 322, 330, 340, 341, 347, 360, 362, 366, 367, 370, 371, 374, 375, 387, 388, 391, 394, 396, 399, 400, 401, 402.

Пригадує ся Вп. секретарям дотичних відділів, щоби заняли ся відбором і розданєм календарів членам своїх відділів. На случай не отриманя посилки, просить ся сейчас нас повідомити.

Джерзи Сіти, 23. грудня, 1914 р.

Головний Уряд У. Н. Союза.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ЗАВОРУШЕНЯ В РОСІЇ.

БЕРЛІН, 22. грудня. — **В Росії, під впливом послідних поражень, починають ся знова революційні заворушеня.**

Великі репресії царського правительства, яке не зважає на се, щоби успокоїти населенє дійсною свободою, є причиною сих революційних розрухів. В Петербурзї, як давнійше, так і тепер почались масові ревізії серед студентів і робітників. Арештовано сотки осіб, між ними много женщин.

В місті Пермі прийшло до робітничих заворушень. Робітники устроїли демонстраційний похід, протестуючи проти царських переслідувань робітників. Арештовано кількадесять робітників, а зоміж них 22 засудив военний суд на смерть.

Війна з Росією.

ПОБІДНИЙ ПОХІД НІМЕЦЬКО-АВСТРІЙСЬКОЇ АРМІЇ В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 22. грудня. — Кореспондент тутешного дневника „Дейли Мейл" з Петрограду пише з приводу нового положеня на воєннім терені в Росії, що се становище, яке тепер заняли Москалі, є певнійше і сильнійше ніж те, яке вони передтим займали. Длятого тепер Німцям тяжше буде іти дальше на Варшаву.

АМСТЕРДАМ, 22. грудня. — В середущій російській Польщі **заняли Німці місто Скерневіце**, яке є важною точкою в зелізничім руси на лінії Варшава-Ченстохова і кінцевою точкою зелізниці на лінії Александрово-Ловіч. **Через те відібрано Москалям остатне получене із західною Польщею.** Російським військам, які знаходять ся в полудневій Польщі, лишаєть ся ще тільки зелізничий шлях Кельце-Івангород.

Москалї уступили на остатне своє оборонне становище між рікою Бзурою і містом Опоржною. Коли вдасть ся Німцям здобути і ту лїнію, то доля Варшави вже буде порішена.

БЕРЛІН, 23. грудня. — В російській Польщі німецьке військо веде завзяту боротьбу з Москалями за посїданє переходів через ріку Бзуру і Раву.

Над рікою Пілїцою австрійсько-німецька армія напирає сильно на російське військо.

УСПІХИ АВСТРІЙСЬКОЇ АРМІЇ В ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ, 22. грудня. — В Карпатах наш наступаючий похід проти Москалів поступає безвпинно вперед. На північний схід від провалу коло Лупкова, на північ від Коросна і Тухова та над долїшним Дунайцем кипить дальше завзята битва.

ВІДЕНЬ, 23. грудня. — В Карпатах ведеть ся боротьба в окрузї між ріками Наляр, Ляторч і Унґ.

В Галичині пробували вчера Москалї перейти до зачіпної битви і хотїли проломити ся крізь австрійську армію, але цїлком безуспішно. **Над рікою Дунайцем Москалї понесли дуже великі страти.** Під Перемишлем ведуть ся дальше бої.

Війна з Францією.

ФРАНЦУЗАМ В ЗАЧІПНІЙ ВІЙНІ ДАЛЬШЕ НЕ ВЕДЕТЬ СЯ.

Берлін, 22. грудня. — Французькі напади коло Нюпорт вчера відперто.

Між Рішбурґ, Ль'Аву і Каналь де Ля Басе німецьке військо вдарило на відділи, зложені з Анґлійців та Індусів, виперло їх і заняло їх закопи. Притім понесли неприятелї тяжкі страти. Німецьке військо зобуло також від них одну гармату, 5 машинових карабінів, а крім того полонило 270 жовнїрів, в тім 10 офіцирів. Закопи, які наше військо було стратило дня 18. грудня коло Нотр Дам де Льорє, відібрано знова вчера.

Недалеко Суен вдаряли на німецьке військо Французи з великим напором, але мусїли уступити перед огнем німецьких гармат. Лишили вони в наших руках 4-ох офіцирів і 310 жовнїрів і на поли бою богато убитих.

В горах Арґонах заняли ми лїсистий верх коло Ле Фу де Парі. Притім здобули ми три машинові карабіни, одну скорострільну гармату і 275 жовнїрів узяли до неволї.

Сильний напад Французів на наше військо на північний захід від твердинї Верден скінчив ся повною невдачею.

БЕРЛІН, 23. грудня. — Довкола Нюпорт і Іпр вчера панувала повна тишина.

Анґлійцї і Французи вдарили вчера з розпучливою завзятостю на наше військо коло Сан Гібер, щоби відібрати закопи, які Анґлійцї стратили дня 20. с. м., але ті напади скінчили ся для них повною невдачею.

Крім того німецькі війска відперли кілька нападів в инших місцях, а в західній части Арґонів здобули французькі закопи.

УСУНЕНЄ 27-ОХ ФРАНЦУСЬКИХ ҐЕНЕРАЛІВ.

ПАРИЖ, 23. грудня. — Велике враженє викликала вість, що головний вожд французького війська ґенерал Жофр **усунув 27-ох ґенералів.**

Пятьох ґенералів дивізий усунув Жофр буцїмто „з огляду на їх здоровлє", а чотирох „з огляду на їх особисту невідповідну вдачу", а одного — без поданя причини.

Крім того усунено 11-тьох ґенералів бриґад. З них чотирох усунено також „з огляду на здоровлє", двох „з огляду на їх невідповідну особисту вдачу", а про причину усуненя решти — пятьох — не згадуєть ся.

Крім тих 24-ох ґенералів усунув ще ґенерал Жофр 3-ох ґенералів з кольоніяльної армії — одного дивізіонера і двох бриґадирів — не подаючи притім жадних причин усуненя.

НІМЕЦЬКИЙ ЛІТАК НАД АНҐЛЇЄЮ.

БЕРЛІН, 22. грудня (бездротним телеґрафом). — Урядове пресове бюро видало такий комунїкат: Німецький летун, лайтнант Стефан фон Прондзинскі лїтав понад містом Довер, кидав бомби і приніс звістки про становище анґлійської фльоти.

НІМЕЧЧИНА ПРИГОТОВЛЯЄ НОВУ ВЕЛИЧЕЗНУ АРМІЮ.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Військовий знавець лондонської часописи „Таймс", полковник Репінґтон пише:

„Цїле число ще невишколених німецьких жовнїрів мусимо оцінити на 4 міліони людий. Їх асентеровано сейчас на початку війни і дотепер держано в касарнях, де вони відбували теоретичну і практичну школу".

40 НОВИХ ПІДВОДНИХ ЛОДОК ДЛЯ НІМЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ.

ЛОНДОН, 23. грудня. — Депеша з Гаґи доносить, що саме тепер Німцї викінчують 10 нових підводних суден для своєї военної фльоти. Сї лодки будуть мати деякі нові прилади, яких дотепер не було при лодках старшого типу. Нові лодки будуть мати 900 тон тягару, а цїла фльота підводних німецьких суден дійде до числа 95.

ПІВНІЧНИЙ СОЮЗ ТРОХ ДЕРЖАВ.

ПЕТРОГРАД, 22. грудня. — Недавний зїзд шведського, норвежського й данського короля викликав в Росії велике заінтересованє. При сїй нагоді пригадали собі правительственні російські круги поїздку професора Освальда до Стокгольму ще в початках европейського союза російську Фінляндію. Естонавського союза держав. В тім союзї провід мала би вести Швеція. Професор Освальд подав тоді проєкт прилучити до сього союза російську Фінляндію, Естонїю, Лївляндію і часть Курляндії. Такий союз, що обіймав би цїле Балтійське море, числив би 25 міліонів людий і став би сильним чинником в европейській політицї. Се має бути німецький проєкт.

Натомісць Росія заявила через свого дипльомата, що вона годить ся на скандинавський союз, одначе без російських провінций, котрі хотїла би придїлити Німеччина до згаданого союза. Коли би Росія побідила, то цар приневолив би Німеччину відступити Шлєсвіґ і Гольштайн Данії.

НОВИЙ ПРОЄКТ З'ОРУЖЕНЯ АМЕРИКИ.

Америка має незвичайно мало війска в порівнаню з иншими державами, бо всього на всього около 77.000 (окрім стейтової міліції яка виносить 120.000 людий). Колиж сучасна европейська війна виказує, що держави мусять бути приготовані на всї можливости, а Японія дає до пізнаня своїм поступованєм, що схотїла би дістати в свої руки острови Филїпіни, то се мусять мати на увазї й уряд Злучених Держав. Америка не може байдужно придивлятись военним подіям, але мусить бути також готовою на все. Її сила — се военні кораблї. Але напад німецьких кораблїв на Анґлїю доказує, що фльота не зовсїм обезпечує побереже, бо мимо сильної фльоти може ворожа держава висадити своє військо на сушу. Ось тому то й Америка мусить думати про збільшенє своєї армії. І ось ґовернор стейту Ню Джерзи Фільдер подав цікавий проєкт. Він задумує внести в сенатї біль, щоб ріжні товариства, які носять мундури, могли дістати оруже з державних арсеналів та щоб вправлялись в стріляню і в муштрі. Команда має бути анґлійська (американська), а впрочім уряд не буде мішати ся до внутрішного дїловодства. Військове вишколенє будуть перепроваджувати офіцири чинної армії, а раз в рік буде відбувати ся попис перед військовою командою. В тій справі вислухує уряд опінії ріжних товариств; між иншими запитував уряд також і деякі українські товариства, чи вони не схотїли би взяти ся до військових вправ. Бачимо з сего проєкту, що така міліція коштувала би дуже дешево.

З НОВИМ РОКОМ.

Приєднуйте своїй ґазетї „Свободі" як **найбільше нових передплатників!**

Кождий письменний Українець і кожда письменна Українка у Злучених Державах і в Канадї повинні собі постановити, аби від Нового Року — 1915-го були своїми панами, **аби мали свою власну ґазету на своє власне імя.**

Нехай Новий Рік — 1915-тий буде памятним для американської Руси-України! **Подбайте всі щиро, аби повстала нова кількатисячна громада сьвідомих Українців та Українок — передплатників щиро-народної української ґазети „Свободи"!**

Передплатники „Свободи" — **се велика громада найсьвідомійших Українців і Українок на американській земли. Се основа цїлого національно-культурного житя на сїй новій земли!**

Належати до сеї громади — се велика честь для кождого сина і кождої доньки України!

Нагода найлучша — **стати членом сеї громади, є власне тепер перед Новим Роком!**

Кождий Українець і кожда Українка в Америцї повинні тепер віджалувати для себе самих тих кілька долярів, аби стати передплатниками „Свободи".

Війна в Европі може тягнути ся ще довго, а кождого з нас вона обходить до глибини душі і кождий з нас хоче і повинен слїдити безвпинно за подіями в старім краю.

А нїгде не знайдете так старанно і все в пору подаваних вістий з поля війни, а зокрема з наших рідних земель — як у „Свободі"!

Се признає кождий читач „Свободи", а коли він є дійсно щирим українським патріотом та бажає ще красшого розвитку „Свободи" (з чого і він буде мати користь), то посьвятить трохи труду, **аби з Новим Роком прибуло як найбільше нових передплатників споміж Українців у Злучених Державах і в Канадї!**

Передплата на „Свободу" виносить:

В Злуч. Державах на цїлий рік $2.00
" " на пів року $1.00
" " на чверть року .75

До Канади і ет. краю на цїлий рік $3.00
" " " " на пів року $1.50
" " " " на чверть р. $1.00

Посилки адресувати так:

„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
the Ukrainian National Association
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Canada three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

ІДОЛОПОКЛОНЬСТВО В АМЕРИЦІ.

Америка — вільний край. Кождий, хто тут жие, мусить признати, що свободолюбна конституція дає йому можність користати зі всїх прав державних, повітових і муніципальних. Се признають і ті, що виросли в своїм старім краю в неволї, під кнутом деспотів.

Одначе є й такі, що з одної сторони тужать за неволею, з котрою зжили ся, а з другої сторони надуживають американської свободи. Причина в тім, що раб, хочби його зробити вільним, все хоче мати над собою пана, котрому служив би — і він ніяк не може привикнути жити свобідно й чесно як чоловік між людьми. Колиж нераз його таки переконають, що він вже не є рабом, то він надуживає тої свободи якраз на те, щоби доказати, що неволя лїпша.

Зразок такого надужитя свободи бувших невільників маємо в російських царославних часописях. Кожде число такого пр. „Света" мусить бути переповнене лайками на Українців за те лише, що вони стремлять до свободи. Уїдаючи на наш цїлий визвольний рух, уживає часопись таких висловів, які дають кваліфікацію редакторам на добрих каторжників. І се є надуживане свободи законів вільної Америки.

Але ч. 63. „Света" дає нам ще инший зразок надуживаня свободи, а се ширенє ідолопоклоньства. Погани почитають божків з каменя чи з дерева; царські наємники поступили вже вперед, бо почитають царя, як Бога. І то не хтонебудь не робить, але цареславний епископ нюйорський Александер. В згаданій часописи написав він статю, підписану своїм іменем, під наголовком: „Боже царя храни".

Статя написана з нагоди царських іменин на сьвято сьв. Николая. Епископ Александер згадує про сьв. О. Николая, Мир-ликійського Чудотворця і сейчас же впадає в ідолопоклонське почитанє російського царя Николая. Виглядає се так, що під сьвятим Николаєм треба розуміти царя Николая. Значить, епископ Александер сам робить царя сьвятим і складає йому божий поклін.

Щоби не наразити ся на закид, що ми перекручуємо зміст сеї статі, подаємо її осьтут в тім порядку, як вона надрукована. Читаємо там:

„...сьвятитель Николай — воистину нашъ родной, національный святой. Американская Православная Русь, вѣрная завѣтамъ своей великой матери—Руси Святой, въ скорбахъ и печаляхъ особенно часто прибѣгаетъ къ небесной помощи Святителя Николая, Покровителя и Патрона нашего Обожаемаго Государя.

„Многіе годы уже въ Америкѣ не только сыны Державной Россіи, но и дѣти многострадальной Прикарпатской Подъяремной Руси единымъ устами и единымъ сердцемъ просили „побѣды Благовѣрному Государю, Императору **НАШЕМУ** Николаю Александровичу, — а не Францу Іосифу, котораго послѣдние числились подданными.

„Пускай насъ считаютъ подданными австр. императора, говорили они, но не онъ, а русскій Царь нашъ, свой, родной. Вся Прикарпатская Русь, дастъ Богъ, будетъ подъ Нимъ! страстно мечтали они.

„И, о радость! Эти мечты осуществились. Галичина, Угорщина, Буковина — почти уже наши.

„**Хвала Тебѣ, Державный Вождъ всего русскаго народа!**

„Земной **поклонъ Тебѣ**, нашъ Великій Царь—Освободитель Подъяремной Руси!

„**Прими, Обожаемый Государь** нашъ, и отъ вѣрной Тебѣ Американской Православной Твоей Руси самыя искренніи **чувства безконечной любви, вседушной преданности и всецѣлой готовности душу свою положить за Тебя.**

„Боже! Горячо Любимаго Царя нашего Николая Александровича храни!

„Сильный, Державный, царствуй еще многіе и многіе годы на славу и на страхъ врагамъ! (Як? Рівночасно на славу ворогам і на страх тим ворогам? — Прим. складача).

† **Е. Александръ."**

Щож читаємо тут? Є наперед згадка, що Сьвятитель Николай є „нашъ родной, національной сьвятый" — але славословіє співаєть ся царю Николаю. Виглядає се так, неначе би сьв. Николая лише на те згадало ся, щоби можна висловити цареви свою чолобитню, яка належить ся сьв. Николаєви. Цареви висловлюєть ся „чувства безконечной любови, вседушной преданности и всецѣлой готовности душу свою положить" за него. Такі самі вислови стрічаємо в молитвах до Господа Бога, отже епископ Александер віддає цїлком божу почесть цареви, — а се є ідолопоклоньство.

Се ще один з богато доказів, що російські православні батюшки й епископи мають властиво на цїли цареславє, і нїщо инше як лише цареславє. І се посланіє епископа Александра є власне документом його цареславної віри.

Куди йдемо?

(Статя надіслана).

Переглядаючи американські українські часописи, находимо нераз статї, в яких в як найчорнїйших красках пишеть ся про сього або того чоловіка. Розумієть ся, що нема в нас ідеальних людий і кождий з нас має своє „але". Тому можна з ріжної точки дивити ся на діяльність наших патріотів. Одним така діяльність подобаєть ся, другим нї, бо зрозуміла річ, що в роботі не ходить о те, щоби всїм догодити, але щоби дійти до певної цїли.

Як одначе назвати такий спосіб писаня деяких редакторів часописий, що хочуть бути „поступовими", коли вони не дивлять ся на роботу, але на особу тих людий, що хочуть працювати? Як назвати се, що замість вказати, якою дорогою, якими средствами дотичний чоловік повинен послугувати ся, дехто накидаєть ся останними лайками на самого чоловіка, вмішуючи зовсїм приватні, домові справи до справ загальних?

Коби ще на тім скінчило ся, то було би пів біди; але на тім не конець. Для знищеня немилої собі особи часто один або другий недоросток послугуєть ся брехнями, клеветою. „Нї сїло, нї пало" лапаєть ся з воздуха якусь сплетню і кидаєть ся на дану особу і тим осягаєть ся своєю цїль: відсуваєть ся від праці нераз найкрасші одиниці, які могли би дуже корисно працювати для загальної справи.

Для прикладу наведемо такий правдивий факт: На однім вічу промовляє бесїдник. Говорить красно й річево. Його противник, що не вміє склеїти двох слів і через те не може забрати голосу в дискусії чи в полеміці, кричить на салї: „не слухайте його, він в мого батька шлиї вкрав!" Публика на вічу не може в тій хвили осудити, чи той, що так кричить, мав батька (після правного понятя), а коли мав, то чи його батько мав шлиї, котрі могли би бути предметом крадіжи. Але крикун осягнув своє: розбив віче і відсудив від чести найчеснїйшого чоловіка.

Та за таке очерненє можна дістати ся до кріміналу. Про се вже переконали ся крикуни, тож в инший спосіб використують недостачі американського законодавства — так обережно, щоби не дістати ся до „Іванової хати". Крикун не називає чоловіка по імени, але каже людям здогадувати ся, хто то є.

І от другий примір: На вічу в місті Н. виступає сірчистий бесїдник. Очернює свого рідного батька і все на сьвіті. В него нема ніяких людських нї народних сьвятощів. На останку кричить: „Де поділи ся гроші зібрані тому рік?" і сам відповідає: „вкрали!" Тут не називає той бесїдник особи, і через те ніхто не може потягнути його до відвічальности перед суд. А публика, котра справи не знає, не розсуджує, чи дійсно була колись така збірка, а коли була, то на що вона була і чи дійшла до свого місця призначеня, — але бесїдник осягнув свою цїль: він зробив злодїєм чоловіка, котрий навіть не міг вкрасти, бо збіркою не займав ся—і тому сей „злодій" не може навіть оправдати ся, анї клеветника потягнути до суду.

Що найсумнїйше в таких випадках, то се, що сї очерненя кидають люди, що називають себе поступовцями, а на дїлї хочуть знищити всїх, а себе поставити понад все, щоби без контроли могли робити те, що їм подобаєть ся. І слово „поступ" надуживають для особистих цїлий.

Їм здаєть ся, що історія американської України починаєть ся від їх приїзду. Вони не хочуть бачити сього, яким терпистим шляхом ішли наші перші патріоти, кілько часу, здоровля й гроша вони вложили тут, кільки невдач потерпіли вони мимо найкрасших намірів і наконець зневохочені й вичерпані зі сил мусїли усунути ся, бо не чули в собі сили воювати з клеветниками. Що такі люди могли робити похибки, се самозрозуміле, але похибка чи невдача не є злочином.

І тому найгіршу прислугу роблять нашому народови всякі невідвічальні елементи, що лише затроюють публичне житє.

Доки будемо потурати тим недоросткам? Здаєть ся, що 30-лїтний протяг часу повинен був вже отворити очи нашим людям на злочинну роботу крикунів. Коли нема над ними державного суду, вони повинні підлягати судови публичної опінії і в той спосіб треба запобічи тій безкарности в очерненю, яким вони послугують ся.

Коли ми над сим ще тепер не застановимо ся, то хиба станесь таке, що в нас дійсно „нема нї пекла, анї раю" — лише невідвічальні елементи, яким всьо вільно. А коли ми будемо сьому потурати, то прийде час, коли за пізно вже буде поставити собі питанє: „Куди йдемо?"

П. К.

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Лист з Галичини писаний жовнїром в половині жовтня.

Дорогий шваґре!

Вже третий місяць маневруємо по цїлій Галичинї і Угорщинї, але Бог тілько один знає, хто з тих маневрів з житєм вийде. Кождого дня чоловік наражений на небезпеченство зі своїм житєм. В нашім краю така біда і знищенє, якого ще в сьвіті не було. Від 18 лїт до 42 всї пійшли до війска, щоби боронити край і вітчину, бо Москалі напосїли ся відібрати Галичину, а ми хочемо забрати Польщу і ми зайшли в Росію, а Москаль вдер ся до Галичини і трудно, щоби з тим вже був якпй конець і Бог знає як то з тим буде. Гусятин, Бережани, Тернопіль, Підгайці, Рогатин і Галич—аж до самого Львова міста і села порозбивані і попалені, а люди повтікали, Бог знає куда. Я писав до дому кільканайцять листів і карток і не отримав жадної відомости, то знак, що в дома нікого нема, і Бог знає, що ся з ними стало.

II.

Лист зі села Коросна, повіт Перемишляни, писаний дня 10. падолиста від батька до сина.

Дорогий Сину!

Сього року Всевишний Господь зародив всьо збіже, що аж душа радувала ся, а тут нараз вибухла війна. Я мусїв на старі лїта (у віці 65 лїт) покидати своє подвірє. Дня 30. серпня, коли ми полягали спати, приїхав капітан на кони і затрубів, щоби люди втікали зі села. Я схопив ся, ледви взяв кожух і чоботи і прибіг на стацію; тут вже чекав поїзд на нас. Як посїдали на зелїзницю, то їхалисьмо 5 днів до Будапешту. Але по 6 недїлях удало ся нам нотиром вернути назад до свого села. Ми всї сидимо в нашій хатї. Село знищене: троха хат лишило ся долом села. Церква розбита і той дзвін розбитий, що 1 роки тому, які ми його купили і далисьмо 400 ринських. В Перемишлянах знищили той великий костел, старостство і почту: так, Дорогий Сину, біда — нужда в нашій Галичинї. На полю, де були бараболї, то так, як на дорозї. Сину дорогий, як маєш які гроші, то пришли менї, а Тобі Господь нагородить. Твої братя Іван і Гринько пійшли на війну, а де поділа ся решта людий зі села, ніхто не знає.

Родимцї! Складайте жертви на „Фонд визволеня України".

З неволї.

Понизше подаємо лист від одного австрійського полоненого жовнїра, що перебуває тепер на Сибірп. На коверті є ось такі печатки: „Корреспонденція военно-плѣнныхъ", „Д. Ц.", „Военный Цензоръ К. Андрущакъ", „Г. У. О. Кр. Кр. Центр. спр. бюр. о военныхъ плѣнныхъ". почтова стампіля: „Омскъ 2. 11. 14."

Лист сей звучить:

Тобольск 5. жовтня, 1914.

Дорогий Брате!

Пишу до Тебе з далекої російської сторони, бо нїколи в житю я не подумав, щоби мої ноги по сибірськпх горах ходили.

Відтак найперше Тобі доношу, що я попав ся в російську неволю з терену війни. Як виглядала тота війна за мого побуту у нїй, то я Тобі днесь не в силї описати, бо хотяй уже місяць минув, як я стрілів не чую, але поки житя мого, то все вони будуть менї в ухах гучати і снити ся що ночи.

В полон мене взяли в російськім містї Люблинї, віддаленім около 15 миль від галицької границї. Звідтам їхалисьмо 16 днів зелїзницею до Омска, з Омска 5 днів кораблем рікою Іртиш до Тобольска і тут перебуваємо в неволї. Є богато нашого і нїмецького війска і нїхто не знає коли повернемо, бо російські газети і телєграми доносять, що їх війско заняло майже цїлу Галичину. Чи се правда, не знаю, бо ми відперли Росіян около 15 миль від нашої границї. В огни був я 14 днів; народ падав від куль як мухи і много було ранених; я при божій помочи зовсїм здоров, хотяй куля шапку на голові менї прошила, а ранений не був я нїгде.

Не знаю, чи Ти той лист дістанеш, але пишу на волю божу. До дому нема пощо писати, бо коли там була битва, то принцелї всьо знищили, а наша родина, як не згинула, то пійшла дальше в глуб Австрії. Всюда, де відбуваєть ся битва, то зі села анї слїду не остане, лиш вітер порох розвіє по пожарищах.

Земля російська є досить урожайна, лише околиці сумні, бо незалюднені. Росіяни дуже приємні люди, з нами добре обходять ся, одним словом всьо „харашо", „покушать доста" (їсти дають досить).

Колибись той лист дістав, то менї відпиши, може з дому там що писали; також здало би ся менї кілька рублів, лише не знаю, як тут довго будемо. Може в Америцї скорше з газет можна ся довідати, чи скоро тій війнї буде конець і хто виграє.

Коли кінчу писати сей лист, приходить до мене оден салдат і каже, що нинїшна телеграма доносить, що тепер є завішенє оружя і, що за 7 днів має бути мир і конець війни. Наше війско дуже ся тим тїшить і кождий радїє, що поверне до своєї родини. Тут уже досить зимно, приморозки і снїг залїтає. Поздоровляю Вас всїх сердечно, Дмитро Гришко, 11 рота полонених австрійських, Тобольск, Росія.

Иннший лист, писаний 19. жовтня, звучить:

Дорогий Брате!

Що я вже перебув на сьвітї, то йно Господь Бог знає. Я писав лист до Тебе з поля битви, але не знаю чи Ти отримав. Тепер я знаходжу ся в російськім „плєнї" (т. є. в неволи); перебував я стріли гарматні і карабінові, а Господь Бог сохранив мене, тай я дістав ся до неволї ще коло Львова. Там була битва; ми воювали з великою хоробростю, і нам понад головами гуділи гармати. Що дїє ся в дома, я нічого не знаю, чи село стоїть, чи спалене. Коло Тернополя була битва тай також богато сіл знищених: Березовиця чисто спалена, Голубічок також, а там як Шляхтинцї, то я чув, що не було жадної битви. В східній Галичинї були малі битви. Нашого війска був тілько один корпус, але в західній Галичинї ведуть ся тепер більші битви. З Галичини їхав я 7 день зелїзницею до Чембару в Росії. Адреса до мене: [illegible] в Пензейській губерній, воєнний плен.

НОВИНКИ.

АВСТРІЙСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ БАЗАР.

Як ми в попередних числах нашої часописи доносили, устроїли Нїмцї в Ню Йорку нїмецько-австрійсько-угорський базар в касарни 73. полку при 34. улици від дня 5. до 20. грудня. В тім базари взяли участь майже всї нїмецькі й австрійські товариства з Ню Йорку і околиці. Богато товариств мали свої окремі кіоски, в яких продавали ріжні предмети, або продавали льоси на більше вартісні подарунки. Публика відвідувала базар так численно, що в деяких днях треба було замикати брами. Кождий день приносив около 15.000 долярів доходу, а коли в недїлю дня 20. грудня замкнено базар і зроблено кінцеве обчисленє, показало ся, що дохід **виносив около 350 тисяч долярів**. Сї гроші мають бути призначені на тих, що потерпіли у війнї і їх розділить ся по половинї: 175 тисяч долярів вишле ся до Австро-Угорщини, а 175 тисяч до Нїмеччини. Є се будь що будь дуже поважна сума гроша, яка причинить ся до частинного злагодженя нужди нещасливих, що потерпіли у війнї.

ПОЛЬСЬКА НАРОДНА ЦЕРКВА.

В парохіяльний гали „Всїх Сьвятих" в околици Ядвіґово в Шікаґо, Іл., відбув ся сими днями синод польської народної церкви.

На синод прибуло 100 делеґатів, в тім числї 26 польських народних сьвящеників, решта сьвітські, мущини і женщини.

Синод отворив народний польський епископ із Скрентону, Годур. Проводив синодови сьвященик Гавриховський.

На синодї стверджено, що народна польська церква є релігійним напрямом і є посвоячена до певної степени із старокатолицькою церквою в Швайцарії і Голяндії. Відкинено всї доґми, відкинено признаванє папи головою польської народної церкви, постановлено опертись цїлком на сьвятім письмі. Епископ Годур ствердив виразно, що релігія мусить підлягати розвоєви і зміняти ся в міру обставин. Цїла наука, або релігійні підстави є оперті на загально людських ідеях, забарвлених народними стремлїнями.

Устрій польської народної церкви містить ся в так званій „Конституції".

Довідуємо ся з неї, що зверхну власть над польською народною церквою має не епископ, але синод, т. є. збори репрезентантів народа. Той синод рішає навіть в справах віри, а не тільки адміністрації. Конституція признає церковні маєтки не церквам анї сьвященикам, але тим, що їх складали, то є парохіянам, народови.

Нарід має власть і контролю над церковними маєтками, тому, що се гріш зложений народом.

Без волї народа не може бути усунений жаден парох анї іменований. Сьвященик є урядником парохії, з такою пенсією, яку нарід йому дасть.

Вкінци ще треба зазначити, що контролю над вихованєм дїтий в польській народній церкві виконують не сьвященики, але вірні через всїх парохіяльних урядників.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У ВІНІПЕҐУ (МАН. КАНАДА).

З Вініпеґу доносять: Вислїд міських виборів сего року є такий, що вибрано назад трох бувших контрольорів: Коборна, Мідвінтера і Мекартура. Четвертим контрольором вибрано бувшого радного з шестої варди, Шора. Найбільше число дістав контрольор Коборн, а за ним слїдував Шор. Всїх кандидатів на контрольорів було девять.

Міськими радними вибрано: в першій варді Лайнгема Коборна, в третій варді Грея, в пятій варді Скалетаря, в шестій варді Симпсона, в семій Лонґа. В другій і четвертій варді вибрано радних через акламацію в день номінацій. Також само через акламацію вибрано мейора.

Український кандидат на радного з пятої варди, п. Т. Ферлей, упав вже по раз третий. Рівнож упав „польсько-руський" кандидат на шкільного тростіса з тоїсамої варди, Литвин п. Алехно. Тростісом з пятої варди вийшов давний тростіс Меккерчар, коли в семій варді вибрано тростісом по раз перший в історії Вініпеґу жінку паню Бравн, бувшу учительку.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл", від. 236, подає до відома всім своїм місцевим членам, що річний мітінг відбуде ся 27. грудня с. р. точно о 2-гій годині пополудни в гали церковній. На тім мітінгу має бути касове справоздане з доходів і розходів, які були за цїлий рік 1914, а також вибір нових урядників. Неявившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — Ю. Копішевський, предс., І. Чемних, касс., В. Гураль, секр.

З ТИЖНЯ.

Яків Руперт, богатий нюйорський броварник, мав закупити бейсболовий кружок „Ню Йорк Амерікан лії". — Похоронені англійські жовніри у Франції. — Частина англійського міста Скарборо, бомбардованого недавно Німцями.—Вид англійського міста Вітби, яке враз з містами Скарборо і Гартелшул бомбардували німецькі воєнні кораблї, наробивши на кілька міліонів шкоди і убивши та поранивши около 400 людий, між ними богато жінок і дітий. — Посол Гобсон сказав перед конґресовою комісією, що перед двома роками заледви вдало ся відвернути війну між Злученими Державами і Японією. — Німецький цїсар Вільгельм держить на колїнах одного зі своїх внуків. — Американський углевий корабель „Джейсон" роздає в Европі різдвяні дарунки, зібрані яко добровільні жертви у Злучених Державах для убогих дітий, потерпівших наслїдком теперішної страшної війни.

Жертви
НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ.

Прислали дальше:

93. Ню Йорк, Н. Й. Михайло Коваль і Теодозій Толох в Ню Йорку, Н. Й., зложили по $1.00. — Разом $2.00

94. Торонто, Онт., (Канада). Никола Юрчків $1.00

95. Оттава, Онт. (Канада). Семен Паньчура і Ілія Тутецький по 50 цнт. — Разом $1.00

96. Солт Сте Мері, Міш. Павло Самар $1.00

97. Блю Джей, В. Ва. Грипь Сидір .50

98. Брендон, Ман. (Канада). Відчуваючи те горе, що наш український нарід переживає тепер в Галичині, ми ученики українсько-англійського семинара в Брендоні, Ман., постановили дати маленьку поміч і від себе на голодуючих наших братів у Галичині.

В суботу, дня 28. падолиста с. р. відбув ся концерт з представленем комедії „Настоящі" в честь Івана Франка, з котрого дохід в сумі $11.65 призначено на голодуючих в нашім старім краю.

Концерт і представлене випали доволі добре. По представленю декотрі ученики зложили ще додатково на сю ціль $6.55. Гроші висилаємо на Ваші руки і просимо їх переслати на призначену ціль. Разом зібрано на концерті в Брендоні, Ман., сума виносить $18.20

99. Ленсінґ, Міш. За почином п. Петра Гуменного зложили на Ф. В. У.: Онуфрій Бачун, Йосиф Михалїцький, Микола Петришин, Теодор Гуда і Петро Гуменний по $1.00. — Разом $5.00

100. (старайте ся, щоби скоро було 200 число!) Шікаґо, Ілл. Хвальна Редакціє „Свободи"! Посилаємо Вам чек на $40.00, які зібрано на вічу, дня 13 с. м. Віче скликав вічевий комітет, в склад котрого входили: Е. Процюк, Андрій Шміґельський, Олекса Перпак, Микола Терлецький, Юліян Маслей і Василь Іліяш. Прислана сума $40.00

101. Меттітон, Н. Й. Сьвітла Редакціє „Свободи"! В залученю посилаю виказ жертв і заразом гроші, котрі ми зібрали поміж своїми членами Укр. Нар. Союза, від. 256 в Меттітон, Л. Ай. Н. Й. Хотяй не є то велика жертва, але ми давали, що могли, зі щирого серця на поміч своїй вітчині, то є на Фонд визволеня України. — З поважанєм Н. Худяк, секр. відділу.

Жертви зложили: Худяк Николай, Тимчишин Лука і Мазовський Іван по $1.00; Тимчишин Григорій, Рольво Іван, Тимчишин Куба, Небор Михайло і Ломаґа Іван по 50 цнт. З каси місцевого відділу $5.00. — Разом $10.50

102. Ґлестенбури, Конн. На Фонд визволеня України зібрав місцевий комітет отсї жертви: На хрестинах у п. Явірницького дня 8. падолиста с. р. зложили отсї свої жертви: Явірницький Гриць $1.00; Рудакевич А., Сидорак Л., Клиш і Шимрило К. по 50 цнт.; Смик 30 цнт.; Дружбицький, Г. Дзядик, Явірницький Онуфр., Дзядик К., Мулява Павло, Дзядик, Дзюбакевич і Саляр Петро по 25 цнт.; Бера М. 20 цнт.; Конікевич і Солецький В. по 15 цнт.; Родзинка І., Фок Т., Шарпала, Цьвікла і Сельський С. по 10 цнт.

На вічу, дня 22. падолиста зложили: А. Рудакевич $1.00; Смик Анна, Конікевич Пазя, Конікевич Семко, Сельський Семко, Стець Юзек, Явірницький Г., Сидорак Лука і Г. Дзядик по 50 цнт.; Дзядик Ксеня 45 цнт.; Ядловський Іван 35 цнт.; Дзядик Мих. і Теромко Хок по 25 цнт.

Колекта з дня 29. м. м.: Йосиф Грай і Кибус І. по $1.00; Ст. Майка, П. Кріль, Соляр Марія, Шяль П. і Саламаха М. по 50 цнт.; П. Конікевич 30 цнт.; Теромко Хок, Коска Фок, А. Куропатва, П. Шпак, Н. Паславська, Соляр І., Соляр Міхо, Дзюбакевич, Гримановський, А. Рудакевич, С. Конікевич, М. Дзядик і Г. Явірницький по 25 цнт.; Г. Дзядик, Вовк Стах і В. Куропатва по 20 цнт.; М. Сидорак і Родзинка І. по 15 цнт.; Соляр П., Стонола і І. Мотопидло по 10 цнт.

З Братства сьв. Івана Хрестителя, від. 138 У. Н. С., зложили отсї жертводавці: Тиромко Фок $1.00; Рудакевич А., Конікевич С., Дзядик М., Сидорак Л. і Смик А. по 75 цнт.; Конікевич М. і Соляр І. по 50 цнт.; Зелінка 45 цнт.; В. Дзюбакевич, Кріль П. і Савіцька А. по 25 цнт.

До комітету, який займає ся збірками, належать (з вибору): А. Рудакевич, М. Дзядик, Л. Сидорак, П. Конікевич, С. Конікевич і Г. Явірницький, касієр.

Разом ціла сума збірок в Ґлестенбури, Конн., на Ф. В. У. виносить $30.25

103. Вореґен, Конн. Ст. Копець $1.00

104. Лавріон Генрірівер, Кве. (Канада). Можна пізнати, що кому в голові і за чим жалує. По тяжкій праці цілотижневій в неділю виглядають чи не виймив хто яку часопись, щоби почути, що діє ся в старім краю, бо більше є таких, що самі не вміють читати. Вислухали ми, як перечитано „Свободу", а потім відізвав ся В. Ткачук і каже: Товариші, меньше курім, а даймо по 5 центів на вату для тих, що там терплять рани від куль. Відзиває ся О. Марущак: Даймо по 10 ц., а може і наші діти там терплять голод і погибають на морозї. Оніфро Фреїк каже: А я даю 20 ц. і так зложили один доляр. А то тісамі люди, що вже зложили раз по долярови, а другий раз меньшим датком і нині знов, хотяй кождий з них обзирає ся, що лишив родину і довги, а не знає, чи буде мав за що дістати ся до краю, бо в Канаді робота не іде добре, але пізнати, що в серцю жаль за своїми дітьми і за тими героями, що поляґли за вітчину. Дорогі Братя, хто серце має, той сальон і карти забуде, а ощаджує на курепю, щоби помогчи братям і сестрам український нарід до купи злучити. Нині враз, бо нині час, котрого сотки літ не було. Враз, а наша побіда. — В. Фреїк. Разом прислана сума $1.00

105. Декстер, Н. Й. На Фонд визволеня України посилаю одного доляра. Я не знаю, як хто, але я відчуваю то всьо горе, то терпіне тих бідних дітий, котрі полишили ся з мамою без опіки тата. Дорогі Братя і Сестри, не жалуймо на народне діло для українського народу того одного доляра, бо кров неодного бідного батька так як би клякала, аби ми поратували їх діти. Може так Бог нами зарядив, аби ми поїхали до Америки, щоби їх тепер в такім нещаснім часї поратували. Тож ми не жалуймо дати поміч. Ми повинні їх ратувати з охотою за то, що ми далеко від того страшного нещастя. Дорогі Братя і Сестри, як ми їх не поратуємо, то їх ніхто не поратує. Отож ще раз кажу, даваймо, а не жалуймо, бо неодні діти плачуть їсти, неодні діти голі і босі і хорують та вмирають з голоду і холоду. Не забуваймо за народну ціль, щобисьмо колись не каяли ся. Тепер неодин кає ся, що тому рік, пів року, не посилав жінці і дітям своїм, хиба яку десятину, а решту тут видавав на розпусту, на пиятику, а тепер би післав неодин, коли не знає адреси до своїх дітий і до жінки; не знає, де вони бідні обертають ся. — Сенько Малецький, читач „Свободи". Прислав на Ф. В. У. $1.00

106. Рочестер, Н. Й. На Фонд визволеня України (дальша збірка) $63.00

(З попередними збірками, які вже були оголошені в „Свободі", загальна сума прислана Українцями з Рочестер, Н. Й., — виносить $185.00. Значить, що рочестерські Українці тепер стоять на першім місци. — Ред.)

107. Стемфорд, Конн. Зложили на Фонд визволеня України — Симеон Бойно $20.00 і Стефан Лисобей $10.00. — Разом $30.00

108. Гавторн, Ілл. На поміч для наших братів у старім краю, що понесли жертви крови і майна в теперішній війні, з Братства сьв. Арх. Михаїла, від. 242, зложили: Федь Куйбіда і Гнат Гринишин по $1.00; Василь Терлецький, Андрій Куйбіда, Михайло Короташ і Онисько Дутка по 50 цнт.; Лесь Федик 25 цнт. — Разом $4.25

109. Гудсон, Н. Й. Сьвітла Редакціє! Висилаю чек на $13.30 в листі, яко другу збірку на Фонд визволеня України, а також спис жертводавців.

Зложили жертви: У Войтка Маруняка на хрестинах зложили: Йосиф Коцюба молод., Керилія Блажиковська, Анна Калавур і Анна Хребор по 50 цнт.; Войтко Маруняк, Гарасим Поваковський, Гнат Петрусевич, Яким Теребецький, Стефан Коцюба, Іван Саґанович і Йосиф Коцюба стар. по 25 цнт. — Разом $3.75.

На хрестинах у Тимка Пиндуса зложили: Тимко Пиндус, Магдалина Пристайко, Ілько Павуляк, Стах Гуцайлюк і Ксеня Тригубчак по $1.00; Дмитро Гірний, Меланїя Пиндус і Меланїя Колодій по 50 цнт.; Настя Бабяк, Микола Корбило і Гарасим Лоїк по 25 цнт. — Разом $7.25.

Зібрала Анна Ґелета від дівчат: Явдоха Паранюк, Анна Ґелета, Настя Кирилів і Стефанїя Трипалюк по 25 цнт.; Меланїя Дудка, Йоскфа Верна і Кася Зосик по 25 цнт.; Анна Доброволська 15 цнт.; Павлїна Бративус, Марія Уіла, Марія Тираш, Катруся Кондрацька і Рузя Дробніцька по 10 цнт.; Анна Шмит 5 цнт. — Разом $2.30. Загальна сума $13.30

Коли би хто з жертводавців не був поміщений, хай зголосить ся до мене: Василь Сербай, 319 Warren Str., Hudson, N. Y.

РАЗОМ $223.00.

З перенесеня $2728.80; з днем 19. грудня виносить

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $2951.80.

Ч. 83. Стемфорд, Конн. Під тим порядковим числом у 88-ім числі „Свободи" подано першу жертву із Стемфорд, Конн., в сумі $53.65, які зібрав уряд стемфордської „У. Н. Ради" і вислав на Ф. В. У. Тепер додаємо ще виказ жертводавців, що зложили ся на ту першу суму. Ось вони: Братство сьв. Арх. Михаїла, від. 350, $25.00; Анна Сливинська, Евгенія Мороз і Анна Кушнір по $5.00; Комітет парохіяльний $3.40 цнт.; Вп. Евгенія і Н. Розділські $2.00; Іван Кресан $1.25; Василь Карий, Семен Бойчук, Йосиф Тирчик, Іван Каштанюк, Стефан Сарафин, Михаїл Сливинський і Варвара Бойчук по $1.00. Разом $53.65 цнт.

Стемфорд, Конн., 12. грудня 1914.

Василь Карий, секр. місц. Укр. Нар. Ради.

ПРИ ВСЯКИХ НАГОДАХ: НА ВІЧАХ, НА ЗБОРАХ, НА МІТИНҐАХ, НА НАРАДАХ, ПРИ РОБОТІ, НА ЗАБАВАХ, НА ВЕСІЛЯХ, ХРЕСТИНАХ І Т. Д. ПАМЯТАЙМО ПРО ЖЕРТВИ ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ У НАШІМ РІДНІМ КРАЮ ТА ЗБИРАЙМО ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЖЕРТВ НА ТУ СЬВЯТУ ЦІЛЬ НАРОДНУ!

ROCHESTER, N. Y.

Жертви на вату для ранених.

В Рочестер зібрано вечерами помежи Українцями на вату для наших потерпівших героїв за вітчину. Жертвували слідуючі: І. Сисяк $1.00; Софія Линда, М. Марцінів, Н. Гривняк, Г. Данилишин, С. Петришин, П. Тичківський, М. Костецький, С. Яремчук і І. Мазурик по 50 цнт.; І. Панчук, В. Польовий, С. Макогін, І. Штанґрид, Н. Романський, П. Мазурик, П. Сенишин, І. Бурак, В. Скороб (син М.), К. Скробач, А. Скробач, М. Скробач, С. Сказкевич, М. Олїйник, Ю. Затор, Ґрімберґ (жид), Ф. Лижичка, В. Легкий, М. Теребушка, А. Яричівна, Д. Мацїйовський, М. Грицак, М. Дзіняк, С. Бурій, І. Чачун, Ф. Симиґен, А. Дякун, І. Швець, І. Сарахтей, С. Чуприника, Н. Личук, Лешинер (жид), Н. Мазуриківна, Н. Бурка, Г. Федьків і Д. Онуфрик по 25 цнт.; Г. Холява, П. Черевата, З. Ромах, А. Томків, І. Пилипів, В. Горобець, Я. Шурик і К. Напаґурський по 20 цнт.; П. Антонів, А. Романський, І. Притула, Н. Ступинський, А. Музичка і І. Нищук по 15 цнт.; Ф. Британ, І. Теребушка, М. Гривняк, В. Войцїховський, І. Войціховський, З. Андрусів, О. Маланський, А. Любінець, Ю. Краєвський, М. Гаврилів, Т. Олексин, Ф. Столяр, П. Заяць, П. Гапишин, К. Гороховська, О. Пахолок, М. Романів, М. Росоловський, Н. Семеґен, П. Богданович, П. Кучмій, І. Кучмій і Ю. Квасниця по 10 цнт.; Д. Братусь, М. Матковський, Н. Федоришин, Г. Мельничук, В. Маґдій, В. Біляк (Івана), Г. Ільків, С. Чорній, С. Черпецький, М. Петрів, В. Кашівський, П. Чарнецький, К. Грицик, і І. Баран по 5 цнт. Разом усего $19.75.

На Вест Аве. жертвували слідуючі: Г. Федьків, С. Дармоч, А. Андреїв і П. Швайка по $1.00; М. Юрків, Д. Сподарик, Ф. Ціпура, С. Федоришин, В. Микитин, М. Лазоришин, М. Клинець і П. Романків по 50 цнт.; В. Полянський 30 цнт.; Я. Мошонка, Н. Сопель, М. Дуда, І. Тимків, М. Дрібчак, М. Яцків, О. Димкар, Д. Балацький, Н. Янів, І. Когут, Т. Горбусь, М. Ґереґа, М. Онуфрик, І. Заверуха, І. Ґереґа, І. Стрілець, Ф. Ґаврись, С. Шуманський, Г. Антоняк, Г. Антоняк і Ф. Антоняк по 25 цнт.; В. Сверед, Г. Горбусь і М. Мовчан по 20 цнт.; А. Бойчук 15 цнт.; І. Цимбалїстий, Ю. Бойко, Марія Гойсак, Незнаний, М. Мухар, Г. Капітан, Н. Мовчан, Ф. Онуфрик і В. Ґереґа по 10 цнт. Всего $15.20+$19.75. Отож ціла сума числить $34.95.

За ті гроші куплено вати 110 фунтів і вислано почтою до Червоного Хреста до Віднв, на що в кождім разі посьвідку на жаданє виставить ся. Бо на жаль мушу сказати, що знаходились такі одиниці в нашій місцевости, що і так важної жертви відмовили. Бо склянка пива лїпше як 5 центів на таке діло дати. Отож дорогі Братя і Сестри, не відмовте, а жертвуйте, бо ми будемо колектувати далї, бо може якраз за того нікля вичистимо нашому Братови рану, а він знов піде в ряд і буде боротись проти московської неволї. Отож в імени наших ранених Братів складаємо Вам сердечну подяку, щосьте не відмовили так важної жертви, а Бог стократно нагородить.

Т. С.

CHICAGO, ILL.

Віче в справі помочи нашим братям.

В неділю, дня 13-го грудня с. р., відбулось всеукраїнське віче в гали „Костюшко" 1508 В. Шікаґо евеню, де містить ся Укр. Нар. Клюб „Січ".

Віче отворив п. Е. Процюк, котрий по обясненю цїли зборів покликав на предсїдателя віча п. Ю. Маслея. П. Маслей покликав на секретарів пп. Е. Процюка і М. Паюка, відтак представив в короткій промові загальне значінє Українців в порівнаню до инших культурних народів і причини нашого поневоленя.

Яко бесідник перше слово заняв п. др. Гриневецький, котрий в своїй ясній промові представив зібраним причини нашого слабого розвитку під зглядом просьвітним і економічним в порівнаню до инших народів, а потім вияснив причини европейської війни.

Слідуючим бесідником став др. Сіменович, котрий представив положенє українського народу перед занятєм Росією і відношенє московського правительства до нас через цїлий час нашої московської неволї. Рівнож згадав бесідник про теперішню хвилю, котра може дати нагоду до нашого висвободженя.

Кінчаючи, візвав присутних, щоб не щадили лепти на Фонд визволеня України.

Збіркою гроший занялись п-нї Терлецька, п-нї Процюкова, п-нї Костюкова і п-на Ткачуківна.

П. др. Гриневецький поставив внесенє, щоб вибрати місцевий комітет до збираня жертв на Фонд визволеня України, котрий сейчас вибрано. До комітету того увійшли: п. Ю. Маслей, п. Е. Процюк, п. О. Перпак, п. В. Іляш, п. І. Гвоздь, п. М. Паюк, п-нї М. Костюкова і п-нї А. Процюкова.

На вічу зібрано жертви в сумі $3.00, крім того Тов. „Січ", відділ 142 У. Н. Союза, жертвувало $10.00. Разом $40.00, котрі вислано до редакції „Свободи".

М. Паюк, секр.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

МОНЕССЕН, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що на мітинґу дня 27. грудня буде вибір нового уряду на рік 1915. Всі члени мають явити ся на тім мітинґу, як також вирівнати свої довги. Член невирівнавший свого довгу не може голосувати. Справозданє річне і переданє уряду новим урядникам відбудесь на слїдуючім мітинґу, то є в січня. Неявившпй ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — Ф. Янковський, секр.

ОБОРН, Н. Й. Повідомляємо всїх членів і членниці Тов. „Зап. Січи", від. 283, що річний мітинґ відбуде ся дня 27. грудня в гали під церквою. На тім мітинґу буде приниматн ся нових членів до Тов. Запор. Січи без вступного, а до Союза після статута. Для Тебе, український пароде, найлїпша тепер нагода горнути ся під наш український прапор. Не слухайте тих, котрі якраз тепер утікають зпід прапора Українського Народного Союза, а вступають під инший прапор. Таких можна напятнувати яко зрадників української нації. На мітинґу буде справозданє місцевого уряду, а відтак наступить вибір нових урядників. Всі довги мають бути виплачені, бо котрий член не виповнить свого довгу, буде виключений з Тов. Запор. Січи. — Г. Орищин, кошовий, І. Міруцький, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. Відділ У. Н. Союза повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся 27. грудня 1914. Контрольна комісія здасть касове справозданє, а після того наступить вибір нового уряду на 1915. рік. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — В. Чачка, предс.; А. Шандровський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, подає до відома своїм членам, що річні збори відбудуть ся 27. грудня с. р. в гали звичайній. Всї члени мають явити ся, бо котрий член не явить ся, заплатить кару 75 ц., а урядник $1.00. Старий уряд здасть своє справозданє з цїлорічного урядованя, а відтак відбуде ся вибір нових урядників і відпоручника Просьвітної Комісії на рік 1915. На тих зборах будемо принимати нових членів до Товариства без вступного. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглі вкладки. — Г. Бедзїль, предс.; Н. Дідуник, кас.; Г. Трач, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія сьв. Духа, від. 237, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, щоби явили ся як один у гали церковній дня 27. грудня на Гарвік Стріт, о годині 2-гій пополудни, де має відбути ся річний мітинґ. Буде справозданя урядників з цїлого року і вибір нового уряду на 1915 рік. Також просить ся довгуючих, щоби вирівнали свої довги, бо инакше не будуть мати права голосу, а що більше не можуть вийти на урядників на рік 1915. Неявившії ся члени заплатять кару 50 ц., а урядник $1.00. — І. Равлюк, предс.; В. Лехуш, секр.; П. Дмитрик, кас.

ГАВТОРН, ІЛЛ. Відділ 242. У. Н. Союза подає до відома, що на річнім мітинґу дня 13. грудня с. р. вибрано отсей новий уряд: Г. Таньчин, предс.; Г. Бойчук, секр.; Г. Кобзан, кас.; В. Терлецький, заст. предс.; Ф. Куйбіда, заст. секр.; О. Дутка, заст. кас.; М. Багрій і В. Ільків, контрольори; В. Терлецький, доз. хорих; Н. Мисак, дверник. — Г. Бойчук, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. сьв. Василія, від. 339, повідомляє всїх своїх членів, що річне засіданє відбуде ся дня 27. грудня с. р. в домі Т. Р. А. Горожан, 822 Норт Франклін стр. Обовязком кождого члена явити ся, бо є важні справи до полагодженя, як також вибір нового уряду на рік 1915. Котрий член не явить ся на сей мітинґ, заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — Т. Грицей, предс.; І. Сорока, кас.; І. Жмутин, секр.

СКАРБРО, В. ВА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 180, подає до відома, що на річнім мітинґу дня 13. грудня б. р. вибрано отсей новий уряд: Ю. Яхимович, предс.; Я. Млинек, заст. предс.; А. Лукач, секр.; Л. Млинек, заст. секр.; І. Козак, кас.; Я. Навроцький, заст. кас.; Д. Ковальський, доз. хорих; Ф. Лентух, В. Крисвалуш і П. Година.ський, контрольори; Б. Репац і М. Кравець, хоружі; Ас. Кравчишин, дверник; А. Лукач, відпоручник „Просьвітної Комісії". — А. Лукач, секр.

ДЖЕСУП, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 20, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітинґ відбуде ся дня 3. січня 1915 о годині першій пополудни. Буде вибирати ся новий уряд і здавати ся справозданє касове. Кождий довгуючий член має свій довг виплатити. Котрий член не явить ся на тім мітинґу, заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — В. Писечко, предс.; Г. Писечко, секр.; О. Савка, кас.

БРУКЛИН, Н. Й. Подає ся до загальної відомости, що в Бр. Пресьв. Тройці, від. 203, вибрано на річнім мітинґу дня 5-го грудня с. р. отсей новий уряд: І. Балко (Андр.), предс.; В. Висоцький, з. предс.; Л. Мигаль, кас.; Д. Леник, з. кас.; В. Саїв, секр.; І. Боган, з. секр.; І. Балко і Н. Рудий, контр.; П. Кравчук, трост.; П. Сенюта і В. Шеремета, прапор.; Вол. Яськевич, капіт.; П. Шиж, дверн. Адреса нового секр. звучить: Bazil Sajiw, 137 N. 8th St., Brooklyn, N. Y.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Товариство „Зоря", від. 69, повідомляє всїх своїх членів, що квартальний мітинґ відбуде ся в суботу 2. січня 1915 р. о годині 8.30 вечер в Ліберти гали під ч. 257-263 Гавстон Стр. Кождий член обовязаний явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся урядник заплатить 50 ц. кари. — Ц. Гаврис, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. „Зап. Січ" від. 385, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітинґ відбудеть ся дня 3. січня 1915 року, в гали церковній під числом 312 Юніверсіти Аве, Норт Іст. Мітинґ сей розпічне ся точно о 1-шій годині пополудни. На мітинґу буде вибір нових урядників на рік 1915. Кождий член безуслівно має явити ся на сей мітинґ і вирівнати свої довги. Неявивший ся член підпадає карі 50 ц., а урядник $1.00. Члени, котрі не вирівнають своїх довгів, зістануть вичеркнені з Тов. „Зап. Січи" і суспендовані з У. Н. Союза. На тім мітинґу будеть ся принимати нових членів, для котрих буде вступ вільний до Товариства, а до У. Н. Союза після статута. — Я. Грубрин, предс.; П. Андрушак, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Катерина Яренька пошукує свого брата, ВАСИЛЯ ЯРЕЦЬКОГО, з села Тарнавки (коло Романова), повіт Сянок, літ 30, уже 8 літ перебуває в Америці. Хтоби о нім знав, прошу дати знати на мою адресу: Kateryna Jarecka, c/o M. Lysiak, 34 E. 7-th St., New York, N. Y. 92-94

ПОЗІР! МОНЕССЕН! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ ДНЯ 27. ГРУДНЯ

о годині 7 вечер Тов. Співацьке відограє представленє:

„ТАТО НА ЗАРУЧИНАХ"

— і —

„ВИВОРОЖИЛА"

в галв над руським штором при 2-гій стріті.

Дорогі Родимці! Не пожалуйте свого труду і прийдіть побачити нашу красну штуку, а не пожалуєте кводра, бо весь дохід піде на бідних вдів та сиріт, котрі тепер терплять голод і нужду. Гаразд!

92 Ст. Лабойко, режісер.

РОЗМЕТ У. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1914. р.

Член на ціле посмертне платить $1.50, а на половину посмертного 86 цнт.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Родимці міста Шікаго і околиці!

Хто хоче лістати ріжного рода календарі, руські по 50 цнт., а календарі польські по 35 і 50 цнт., нехай звертає ся лиш до нас.

У нашім складі маємо великий вибір книжок просьвітних і сьпіваників, в гарній оправі по 75 цт., молитвенники, біблії і т. п.

Маємо також цікаві книжочки про війну з докладним описом борби в Галичині. Меньший формат коштує 25 цнт. а більший 50 ц.

Гроші посилайте моні-ордером. При всяких запитанях належить залучити 2-центову почтову марку.

Пишіть на адресу:

РУСЬКА КНИГАРНЯ, 92-93
463 N. Halstead St., Chicago, Ill.

ЗВИЧАЙ У НАРОДІВ.

Подаємо до відома, що п. Й. Трінер з Шікаго видав знов гарний стінний календар на рік 1915. На сім календари є представлені звичаї богато народів; задля браку місця не подано усіх народів, однак сей брак дасть ся усунути в будучих календарях. Сей календар буде висилати ся по одержаню 10 цнт. грішми або почтовими марками. Адресуйте Ваші листи:

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

Календарі висилаєсь сейчас. 92.94.1.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

Адм. „Свободи".

КУПУЙТЕ КОЛЯДИ І ПІСНОСЛОВЦЇ!

Коляди на Рождество Христове по .	25 цнт.
Нове собране пісней церковних з долученем пісн-й на Рождество Христове	40 цнт.
Піснословець з додатком коляд. (великий)	50 цнт.
Піснословець з додатком коляд (меньш.)	35 цнт.
Піснословець з додатком коляд (малий)	25 цнт.

РУСЬКА КНИГАРНЯ
M. LYSIAK 89ч--
34 E. 7th Street, New York, N. Y.

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖОЧКА

Андрій Чайковський.

ЯК МЕНЕ ВИБИРАЛИ ДРУЖБОЮ? Дуже веселе весільне оповіданє. Додаток: ЦІСАРСЬКИЙ СОЛОВІЙ. Книжочка обнимає 30 сторін друку, коштує 10 центів. Замовленя треба посилати до

RUTHENIAN BOOK STORE
701 W. Lackawanna Ave. Scranton Pa.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬ СЯ!!!

З ріжних сторін приходять запити: чи є у нас на складі досить книжок. Щоб з окрема не відповідати, подаємо загально, що хотяй з краю не прийшла ніяка посилка то однак у нас книжок, до тепер єще не забракло.

На Різдво подаємо своїм виборцям окрему збірку книжок пригожих на дарунки.

ВЕЛИКА БІБЛІЯ СТАРОГО І НОВОГО ЗАВІТА. 400 сторін великого формату з образками, затверджена митрополитом. Ціна перше $8.00, на Різдво $4.00

ПУТЬ ПАЛОМНИКА (Богомольця) .... .75

ЖИТЄ СЬВЯТИХ. Велика книжка з гарними образками $5.00

Меньше виданє $1.60

ЖИТЄ ІСУСА ХРИСТА, 300 сторін обєму, з образками $1.25

БІБЛІЯ. 1073 стор. друку в скіряній оправі $2.50

МОЛИТВЕННИКИ:

БОГ НАДЕЖДА МОЯ, з оздобами в кістяній опрваі $2.00

БОГ РАДІСТЬ МОЯ $1.50

МОЛИТВЕННИК ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ, 748 сторін друку, з 60 образками, в скіряній оправі $2.50

в полотняній оправі $1.50

ПОМИЛУЙ МЯ БОЖЕ, 512 сторін, оправлений в скірку $1.00

в кість $1.50

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ СПІВАНИКИ:

КОЛЯДИ, ЩЕДРІВКИ І ЙОРДАНСЬКІ ПІСНЇ, 125 сторін з нотами .... .40

КОЛЯДИ, щедрівки й пісні на Богоявленє Господне .... .25

ПІСНОСЛОВЕЦЬ. Нові церковні пісні, тропарі і кондаки, 440 сторін .... ,50

НОВЕ СОБРАНІЄ ПІСНЕЙ ЦЕРКОВНИХ іздание из Богогласника .... .40

КРАСНІ ШОПКИ (ВЕРТЕПИ):

ВЕРТЕП З АНГЕЛАМИ І ПАСТИРЯМИ:

ч. 1.	22x20	$2.50
ч. 2.	[illegible]	$1.50
ч. 3.	14x6	$1.00
ч. 4.	12x16	.75
ч. 5.	12x9	.50

Дозен красн. посткарт на Різдво або на Новий Рік, з українськими желанями .... .50

12 штук посткарт на Різдво з віршами ... .10

Листовий папір з желанями на Різдво або на Новий Рік 12 штук зновертами .... .30

КАТАЛЬОГ ДАРОМ.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ
перший український календар на 1915 р.

УКРАЇНСЬКА РОДИНА

Матеріял богатий а ціна надзвичайно низька. Календар обнимаючий 300 сторін друку, прикрашений множеством образів і история теперішної війни дістанете за 50 центів.

ХТО ЗАМОВИТЬ 10 КАЛЄНДАРІВ ОТРИМАЄ 2 ДАРОМ.

—o—

КАЛЄНДАР КИШЕНКОВИЙ
з нотесом (64 сторін) 10 цнт.
Оправлений в полотно з торбиною на папері і олівцем 25 цнт.

—o—

Календар ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА
богато ілюстрований 40 цнт.

Замовляйте:

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St., Winnipeg, Man.
Canada.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. Оголошеня братських мітінгів поміщують ся в часописи безплатно, але тільки один раз. Ті оголошеня мусять бути в руках редакції найпізнійше в суботу перед виходом кождочасного числа. Оголошеня братських балів, концертів, театральних представлень і т. п. забав приймають ся до друку по 5 центів від кождої друкованої стрічки. Належиність за ті оголошеня треба слати наперед.

СЕРІЯ ПЕРЕПИСНИХ ЛИСТКІВ.

1) Т. Шевченко (з портрета Красіцкого), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родинна хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром.

5 КАРТОК 15 ЦНТ.

РАЗ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах.

Для тих, що замовляють більше число карток даємо опуст.

Сі картки можна розпродувати при всяких нагодах: на концертах устроюваних в память Т. Шевченка, на представленях і приватно.

Спішіть з замовленями на адресу

„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J

РЕВМАТИЗМ

Не шліть ані цента, тільки напишіть своє назвиско і адрес а я вишлю Вам лік, коштуючий 1 дол. за дармо на пробу. Єсли Вам поможе, пришлете мені 1 доляра. Єсли ні, то Ви не довжні нічого. Не терпіть отже болю а пишіть сейчас до: A. OWENS, 605 W. 168th Str. New York.

Нове побільшене виданє „Свободи".

КОЛЯДИ

і

ЩЕДРІВКИ

на

РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕНІЄ

з додатком

пісень страстних, воскресних і инших пісень церковних.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

До набутя:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Посідає великий склад первоpядних народних русько-українських і иншого рода добірних костюмів як також потрібні прибори до характеризованя осіб, як: перуки, волося, бороди, вуса, шмінка і т. п. Річи ті випозичаємо по дуже низьких цінах. В нюйорських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль граючих на сцені. При замовленях треба присилати спис осіб і потрібних річей. Замовленя треба присилати що найменше 8 днів перед представленєм на адресу:

Mrs. E. UHORCHAK, 66 Sussex St. Jersey City, N. J.

ВІЙНА! ВІЙНА!

За 35 центів ми вишлемо Вам 56 фотографічних воєнних знимок і докладну мапу з поля битви Росії, Австрії, Німеччини і Франції.

Пишіть на адресу: 74—

ROLAND CO.
140 Liberty St., New York City.

УВАГА!

В сих днях вийшов з друку новий величавий

КАЛЄНДАР

на р. 1915. з іменами сьвятих і сьвятами нового і старо-руського стилю, окрашений гарними видами з Руської Кольонії в Мілвіл, Н. Дж.

Календар сей вишлемо кождому, хто пришле свій адрес і 4 цнт. стемпсів на почтову пересилку.

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
Millville, N. J. 84—87

ПОТРЕБА ЛЮДИЙ НА СТАЛИХ І ДОБРЕ ПЛАТНИХ ЗАСТУПНИКІВ. 85вч-

Люде оборотні, з більшими знакомостями, бізнесмени, агенти, урядники ріжних товариств мають першенство. Для деяких з них сьвітла будучність. Подаючи адресу прошу ласкаво зазначити літа, занятє, довгість перебуваня на однім плейсї. Лише листовно на адресу:

STEPHEN KOSTIW
71 Sussex Str., Jersey City, N. J.

ЮЛІЯН ПАВЧАК

109 N. 7th St., Brooklyn, N. Y.

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО РОДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕНЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 14 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЄМ.

Ідіть за народом, де народ [illegible]!!!

до М. ПЕТРОВСЬКОГО
1500 So. 3rd Street, ST. LOUIS, MO.

у него склад вин, лікерів, і пива ріжнородного сорта по цінах як найтаньших. — Простора галя на балі, весіля, мітінги і т. д. з всякою вигодою. Висилає ордери до всіх частий Злучених Держав. Для розривки є саля [illegible] балі що суботи. — Підпирайте старого земляка. 93x

КАЛЄНДАРІ НА РІК 1915

Замовляйте тепер, коли хочете взагалі мати руські Календарі з краю! „Приятель Жовніра" 35 „Пресьвята Родина", „Мариянський", „Хлібороб", по 30 цнт. лиш у: 77ч—

МАРІЇ КОСТІВ,
71 Sussex St., Jersey City, N. J.

Повідомляю Вп. Родимців про наш великий склад і гуртовну продажу

Бриндзі

Замовленя висилати на адресу:

J. FERENC, 90-
490 E. 74 Street, New York, N. Y.

Війна! Позір! Читайте! Війна!

На 128 стр. друку вийшла книжка

З ТЕРЕНІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ,

що діялось і діється в нашім рідним краю.

Докладний опис кождого галицького повіту. Урядовий спис убитих, ранених і полонених жовнірів з місцевостями приналежности.

Книжка дуже важна і цікава, повинна знаходитись в кождій хаті.

Замовленя слати моні-ордером або стемпсами. Канадийських марок не приймаєсь. Книжка висилаєсь сейчас. Ціна з пересилкою 45 цнт.

Адресуйте або приходіть на адресу: 90—9

RUSKA KNYHARNIA
168 E. 4 Street, New York, N. Y.

КАЛЄНДАРІ, РІЗДВЯНІ КАРТКИ І ЛИСТИ!

Різдвяні листи золочені і картки, один тузин карток по 25 цнт. і 50 цнт., 100 штук $1.75, $2.00 і $3.50. Цікава книжка ВІЙНА по 25 цнт. за штуку. Календарі на 1915 рік: „ЗАГАЛЬНИЙ" 75 цнт., „ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА" 35 цнт., „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА" 30 цнт., „ХЛІБОРОБ" 30 цнт., „МАРІЯНСЬКИЙ" 30 цнт.

Дуже добра нагода для агентів, тому спішіть з замовленями. Для агентів значний опуст. — Пишіть на адресу:

РУСЬКА КНИГАРНЯ
M. LYSIAK
34 East 7th Str., New York, N. Y.

Війна! Позір! Війна!

Дві надзвичайно цікаві книжки про теперішну війну, а то

„ЯК ВИГЛЯДАЄ В НАШІМ РІДНІМ КРАЮ ТЕПЕР В ЧАСІ ВІЙНИ" — в 20 розділах. — Ціна 25 ц.

„З ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ", о 126 сторонах друку, з 36 ілюстраціями (образками) з поля війни і з урядовим списом всіх забитих і ранених жовнірів-Русинів. — Ціна 50 ц.

Можна єще через короткий час дістати в

RUTHENIAN PUBLISHING CO.
29 E. 7th St., New York, N. Y.

СПІШІТЬ СЯ — БО НАКЛАД НЕВЕЛИКИЙ!

Для агентів значний опуст.

Замовленя слати з долученєм належитости в стемпсах почтових а з Канади моней-ордерів, бо канадийських стемпсів не приймає ся, — на адресу:

RUTHENIAN PUBLISHING CO.,
29 E. 7th St., Dept. S. New York, N. Y.

ХТО НАДІШЛЕ НАМ 20 АДРЕСІВ СВОЇХ ЗНАКОМИХ, ОТРИМАЄ ВЕЛИКУ СТІННУ МАПУ ЕВРОПИ НА ПРЕЗЕНТ. Адресуйте:

MARIJA KOSTIW,
71 Sussex St., Jersey City, N. J.

ВОЄННИЙ ОБРАЗ!

(5 процент на червоний хрест)

Війна! Памятка і Поміч!

Кождий повинен закупити за 1 доляра прегарний памятковий образ великости 20x24 враз з атлясом воєнним, лише 1 доляра. Образ є дуже гарно мальований, представляє укінчене битви. Один погляд на образ вытискає слези в очах, а атляс воєнний є дуже цікавий. Образ є мальований 6 кольорами. 5 процент з закупленого образа іде на австрійський червоний хрест. Пришліть 1 доляра, а ми Вам сейчас вишлемо відворотною почтою образ з атлясом. Моні-ордери виписуйте European Map Co.

EUROPEAN MAP CO. 79—
Room 116, 6 Wall Street, New York City.

RUTHENIAN IMPORTING CO.

29 E. 7th St., New York, N. Y.

поручає

ІМПОРТОВАНІ ФОНОГРАФИ

цілком нової найліпшої системи, [illegible] — перед сьвятами лишень — за дотепер не бувало, низьку ціну

десять долярів.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ після окремого цінника, котрий висилає ся на жаданє.

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1915: „Загальний" 70 цнт., „Приятель жовніра" 30 цнт., „Пресьвята Родина" 25 цнт., „Хлібороб" 25 цнт., „[illegible]" 25 цнт., [illegible] в Філядельфії" 50 цнт.

СТАРОКРАЄВІ МОЛИТВОСЛОВИ і инші книжки.

Менші квоти грошеві можна присилати в стемпсах почтових. Для агентів значний опуст. 88—

Замовленя слати на адресу:

RUTHENIAN IMPORTING CO.,
29 E. 7th STREET, Depart. S. NEW YORK, N. Y.

Календар У. Н. Союза.

Зладив Володимир Лотоцький.

З М І С Т:

1. Рік 1915.
2. Календаріюм.
3. Зерна правди.
4. Б. Д. — У. Н. Союз.
5. Відділи У. Н. Союза.
6. Розвій У. Н. Союза.
7. XIII. Гол. конвенція У. Н. Союза.
8. Ю. Бачинський. З культурного житя наших емігрантів у Злучених Державах.
9. Найважнійші події з нашої минувшини.
10. Ів. Франко. Україні (вірш).
11. Ів. Франко. Т. Шевченкови.
12. Княжна Я. Кочубеївна. На Шевченковій могилі (вірш).
13. М. Бозняк. Наша рідна мова.
14. Х. Алчевська. Моя вітчина (вірш).
15. Короткий опис українських земель.
16. Г. Лінг. Вернув ся я на села рідні (вірш).
17. Л. Антонюк. Лемки.
18. Лемківські пісні про Америку.
19. Т. Вірний. Прощанє (Амер. Козацтву посьвята).
20. Х. Алчевська. Діти бідного народу: Україна (вірші).
21. Шевченківський здвиг у Львові 1914 р.
22. А. Бей. Угорська Русь.
23. Л. Глібів. Журба (вірш).
24. Антін Лотоцький. Наша народна поезія.
25. Вірші: О. Олеся, О. Колесси, П. Грабовського.
26. Юрій Сірий. Відродженє російської України (прислана стаття з Петербурга).
27. С. Руданський. Перші думи звели: Хто-ж рідненький там заплаче.
28. А. Лотоцький. Сестра-козачка (історичне оповіданє).
29. Ів. Франко. Земле моя (вірш).
30. В. Дорошевич. Як міністри ущасливлюють нарід (сатиричне оповіданє).
31. Сокільські кличі.
32. Ст. Руданський. Звела мене не біда.
33. Т. Шевченко. Суботів.
34. Др. І. Крипякевич. Русь-Україна і Московщина.
35. Т. Шевченко. Тарасова ніч.
36. Посольство у Хмельницького (з літописи).
37. Б. Лепкий. Голос надії (вірш).
38. Др. І. Франко (житепись).
39. Про гетьмана Сагайдачного; про хоробрі діла козаків (з літописних оповідань).
40. Царська Академія Наук в Петербургі про українську мову.
41. В. Стефаник. Підпис (оповіданє).
42. Через просьвіту до добробуту.
43. Українські народні заповіди.
44. Лев Лотоцький. Бжесниця (оповіданє).
45. Правда і неправда (нар. пісня).
46. М. Старицький. Українська нива (вірш).
47. П. Городецький. Пісня без слів (оповіданє).
48. Аркадій Аверченко. Пригоди в темнім московськім селі (веселе оповіданє).
49. І. Франко. Указ проти голоду (вірш).
50. Про царський рід.
51. Один народ — один язик. (Три веселі розмови українських селян з Москалями на російській Україні).
52. І. Франко. Житє і муки Селедія (гумористичний вірш).
53. С. Руданський. Веселі вірші.

Злучені Держави Північної Америки.

54. Державний устрій; законодатна власть; виконуюча власть; судова власть.
55. Населене і поверхня Зл. Держав.
56. Инші посілости Зл. Держав.
57. Президенти Зл. Держав.
58. Як стати горожанином Зл. Держав.
59. Важнійші приписи для військових добровольців у Злучених Державах.
60. Пан і слуга — після американського права.
61. Праця малолітних у Зл. Державах.
62. Українська еміграція з Галичини і Буковини в 1913-ім році.
63. Еміграційний закон Злучених Держав.
64. Відповідальність служблдавця за ушкодженє при праци.
65. Рільництво в Америці.
66. Устрій стейтів, повітів і міст.
67. Пашпортові приписи у Злучених Державах.
68. Місто Ню Йорк (з приводу 300-літного ювилею).
69. Найвисший будинок на сьвіті.
70. З боротьби між робітниками і капіталістами Зл. Держав.
71. Право голосованя женщин.
72. Статистика телефонів.
73. Еміграція до Зл. Держав в 1913—1914 р.
74. Славяни.
75. Минулий рік (огляд подій).
76. Тверезість у Зл. Державах.
77. Дещо про Канаду. (Опис Канади; устрій Канади; українська еміграція до Канади; будучність Канади; роздача землі і т. д.)
78. Кілько курять в Америці.
79. Мирослав Січинський. Що пишуть про війну. Як виглядає теперішна війна (стаття прислана з Берліна).
80. Огляд війни (від початку до 30. падолиста).
81. Полеві укріпленя на війні.
82. Про воєнні кріпости.
83. Володимир Лотоцький. Европейська війна. (Причини війни і які наслідки вона буде мати для України).
84. Розвиток англійської мови.
85. Цікаві ворожби на 1915-тий рік. (Ворожби Англійця, що станеть ся в европейських державах)
86. Дещо про землю і части сьвіта.
87. Міри і ваги в Америці.
88. Жарти і т. д.

Ось-тут подані заголовки статий, віршів, оповідань і т. д. календаря У. Н. Союза на 1915-тий рік. Кождий, хто прочитає самі лише ті заголовки, переконаєть ся, яку вартість може мати для нього така книжка, написана в гарній українській мові і дуже приступно, популярно. Тому, здаєть ся, не треба ще її прихвалювати, бо що добре, то само хвалить ся.

Зазначимо ще тільки, що календар У. Н. Союза на 1915-тий рік дуже богато прикрашений ілюстраціями. Всі ті ілюстрації — дуже красні, цілком нові і ще незнані. Всіх ілюстрацій в календари є 110 (сто десять). Більше ніж четверта часть їх — се ілюстрації з теперішної війни, самі найкрасші і найцікавійші; між ними також з Галичини. На воєнних образках побачать читачі, як виглядають підводні міни; як доволять ся на них кораблі; як виглядають новітні форти; як будують ся земельні закопи і т. д. Богато ілюстрацій є зі старого краю; гарні портрети митрополита графа Шептицького і українських політичних провідників у Галичині. Дальше є прекрасні фотографії з російської України (дівчата, групи і т. д.). Є фотографії відділів У. Н. Союза, XII. конвенції У. Н. Союза в Бофало, Н. Й., нового уряду У. Н. Союза; фотографії з Еліс Айленд, з американського житя, гумористичні і т. д.

Один примірник календаря У. Н. Союза на 1915-тий рік коштує разом з пересилкою у Злучених Державах і в Канаді лише 60 центів.

Замовленя посилати на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єгри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), баталїон або дивізію.

(Дальше).

ЛИСТА УТРАТ Ч. 31

видана 20. жовтня 1914.

РАНЕНІ:

Мелвіль Стефан, 40 п.
Мегас Василь, 95 п.
Мельничук, ж.
Мельник Петро, 95 п.
Мерсович, 95 п.
Михайленко Теодор, 95 п.
Михалюк Григорій, 19 л.
Михневич Йосиф, 19 л.
Милевський Іван, 95 п.
Мизюк Стефан, 95 п.
Мочкодан Андрій, 95 п.
Мойса Григорій, 40 п.
Морасевич Казимир, 95 п.
Мостовий Андрій, 95 п.
Микитин Петро, 19 л.
Нарубочий Никола, 95 п.
Наворожь Михайло, 19 л.
Назарук Лев, 95 п.
Нетребяк Гринь, 95 п.
Невістюк Теодор, 95 п.
Ніжник Никола, 16 л.
Никорак Андрій, 31 а.
Панелко Теодор, 19 л.
Пашко Михайло, 95 п.
Пепа Дмитро, 31 а.
Пелех Василь, 15 п.
Петричка Дмитро, 95 п.
Піндера, 15 п.
Покровський, 15 п.
Презоровський, 95 п.
Проць, 15 п.
Прокопчук Петро, 95 п.
Пристайко Ілько, 95 п.
Пушкар Михайло, ж.
Рачковський Павло, 95 п.
Ромакишин Іван, 19 л.
Романюк Михайло, 95 п.
Романько Іван, 34 з. оп.
Розак, 95 п.
Рудик Федор, 95 п.
Рильчук Юрко, 31 а.
Римар Михайло, 15 п.
Семянків Никола, 95 п.
Скориба Семен, 95 п.
Скотніцький Володислав, 95 п.
Скраба Станислав, 31 а.
Смеречинський Яким, 95 п.
Солтис Михайло, 95 п.
Стававций Ілія, 31 а.
Стефанів Василь, 95 п.
Стельмашик Михайло, 19 л.
Степанюк Михайло, 19 л.
Стойко, 95 п.
Стратейчук Василь, 40 п.
Сидорович Никола, 19 л.
Сисак Демко, 95 п.
Ткач Дмитро, 57 п.
Тодорчук Никола, 19 л.
Турко Петро, 19 л.
Тичковський Володислав, 15 п.
Тишковський Войтко, 95 п.
Угрин Данило, 95 п.
Ульчицький Іван, 95 п.
Фалюк Антін, 95 п.
Фарина Василь, 19 л.
Федірчик Петро, 31 а.
Федорук Василь, 40 п.
Фелипа Павло, 19 л.
Фещин Василь, 19 л.
Форостяк Михайло, 34 з. оп.
Хома Петро, 95 п.
Цар Гринько, 19 л.
Шаляй Александер, 34 з. оп.
Шендрик Іван, 95 п.
Шепела Василь, 19 л.
Юхим Стефан, 95 п.
Якимович Ілько, 19 л.
Якимовський Прокіп, 15 п.
Янковський Гринько, 19 л.
Яремин Яків, 31 а.
Ярошевський Йосиф, 19 л.
Яруш Іван, 95 п.
Явлошняк Володислав, 40 п.

ПОЛОНЕНІ:

Бебич Василь, ск. с.
Софірнячук Іван, ж.
Шеремета Іван, 40 п.

ЛИСТА УТРАТ Ч. 32

видана 21. жовтня 1914.

УБИТІ:

Лопатинський Лев (кад.), 19 з. о.

РАНЕНІ:

Глиняньський Адольф (ляйтн.), 19 з. о.
Попович Володислав (кад.), 19 з. о.

ЛИСТА УТРАТ Ч. 33

видана 22. жовтня 1914.

УБИТІ:

Войдила, 1 у.
Войтон, 1 у.
Говикович Григорій, 9 п.
Малик, 1 у.
Матіїшин Василь, 9 п.
Мигович Іван, 9 п.
Мукульський, 1 у.
Пастушин, 9 п.
Семків Стефан, 9 п.
Чижевський Александер, 9 п.

РАНЕНІ:

Дереш Никола (кад.), 9 п.
Аксентичук Іван, 9 п.
Андрейчук Василь, 9 п.
Андрухів Іван, 9 п.
Антонишин Никола, 9 п.
Артимович Антін, 9 п.
Бахів Ілько, 9 п.
Баран Михайло, 9 п.
Баранишин Олекса, 9 п.
Базюк Петро, 9 п.
Белзун Лев, 9 п.
Березницький Павло, 9 п.
Бобик Теодор, 9 п.
Бойчук Петро, 9 п.
Боровський Антін, 9 п.
Борсук Василь, 9 п.
Бурак Стефан, 9 п.
Вирдак Мартин, 9 п.
Волошинський Володимир, 3 а.
Винник Никола, 9 п.
Гачка Никола, 9 п.
Гавак Никола, 9 п.
Грушаник Петро, 9 п.
Грипюк Олекса, 9 п.
Даскалюк Кость, 9 п.
Должанський Іван, 9 п.
Дух Ілько, 9 п.
Дуплиця Никола, 9 п.
Дзенджера Іван, 9 п.
Дзундза Сава, 9 п.
Джуль Теодор, 9 п.
Жураковський, 9 п.
Замерляк Йосиф, 1 у.
Зазуляк Теодор, 9 п.
Іванків Тома, 9 п.
Іваськів, 9 п.
Кіс Василь, 9 п.
Коба Атанас, 9 п.
Коханевич Михайло, 9 п.
Корнута Юрко, 9 п.
Костельний Антін, 9 п.
Ковалиця Іван, 9 п.
Ковалів Тимко, 9 п.
Казакевич Никола, 9 п.
Крайник Гнат, 9 п.
Крамарчук Іван, 9 п.
Крашевський Петро, 9 п.
Курач Михайло, 9 п.
Кузмич Василь, 9 п.
Ляхович Кароль, 9 п.
Левицький Никола, 9 п.
Лукавецький Василь, 9 п.
Люлюк Теодор, 9 п.
Лилак Павло, 9 п.
Марків Іван, 9 п.
Марусяк Клим, 9 п.
Марусяк Никола, 9 п.
Маринович Антін, 9 п.
Медюх Петро, 9 п.
Медзин Стефан, 9 п.
Мельникович Петро, 9 п.
Мельник Теодозій, 9 п.
Мончинський Михайло, 9 п.
Наливаний Стефан, 9 п.
Опришник Юрко, 9 п.
Овсяник, 9 п.
Павлюк Іван, 9 п.
Попадин Іван, 9 п.
Прошик Йосиф, 9 п.
Романчукевич Михайло, 9 п.
Савчин Михайло, 9 п.
Сенишин Іван, 9 п.
Скоблик Никола, 9 п.
Свігура Йосиф, 9 п.
Стасів Юрко, 9 п.
Стефанів, 1 у.
Стефанів Василь, 9 п.
Стоців Іван, 9 п.
Струтинський Іван, 9 п.
Сьвідрик Петро, 9 п.
Тютюник Кариян, 9 п.
Ткачів Олекса, 9 п.
Трубич, 9 п.
Турчак Василь, 9 п.
Федора Дмитро, 9 п.
Федорів Дмитро, 9 п.
Фукс Михайло, 9 п.
Фирикевич Кароль, 9 п.
Хемич, 9 п.
Цьвіль Василь, 9 п.
Чопик Антін, 9 п.
Чорний Іван, 3 а.
Чулевич Тома, 9 п.
Швед Василь, 9 п.
Щепаняк Григорій, 9 п.
Яцишин Матвій, 9 п.

ПОЛОНЕНІ:

Чуплакевич, 9 п.

ЛИСТА УТРАТ Ч. 34

видана 24. жовтня 1914.

УБИТІ:

Бакулінський Франко, 35 л.
Балан Никола, 58 п.
Бандурак Іван, 58 п.
Барабаш Михайло, 11 а. кн.
Берестюк Іван, 11 а. кн.
Бойчук Михайло, 35 л.
Бойко Дмитро, 58 п.
Гнида Володимир, пн., 14 відділ телеґр.
Григорів Тимко, 58 п.
Гулик Василь, 58 п.
Гордій Никола, 58 п.
Димашок Федор, 58 п.
Діхтяр Петро, 11 г. т.
Жилюк Никола, 58 п.
Зегартовський Йосиф, 35 л.
Зеленчук Яків, 58 п.
Ключак Михайло, 18 стр.
Ключицький Людвик, 58 п.
Кох Марко, 11 а. кн.
Костецький Никола, 35 л.
Кучиба, 35 л.
Купецький, 11 а. кн.
Кустак Михайло, 58 п.
Квасняк Онуфрій, 58 п.
Лейбюк Петро, 58 п.
Левандовський Іван, 11 а. кн.
Макогончук Андрій, 35 л.
Маланюк Гринь, 35 л.
Михаль Дмитро, 11 а. кн.
Микитюк Іван, 58 п.
Наранич Дмитро, 58 п.
Писак Стефан, 58 п.
Полюга Андрій, 11 а. кн.
Садовий Стефан, 35 л.
Сарматюк Михайло, 35 л.
Савуляк Василь, 11 а. кн.
Степуняк Никола, 58 п.
Фолишок Юрко, 58 п.
Шелюк Михайло, 35 л.
Яневич Михайло, 58 п.

РАНЕНІ:

Андрусяк Іван, 18 стр.
Андрусишин Никола, 58 п.
Антонів Володимир, 58 п.
Бабецький Василь, 58 п.
Багайлюк Іван, 58 п.
Бакай Антін, 18 стр.
Балан Іван, 58 п.
Барчук Никола, 58 п.
Басараб Стефан, 58 п.
Боднарчук Іван, 58 п.
Баяковський Іван, 11 а. кн.
Бойчук Павло, 58 п.
Боєчко Дмитро, 58 п.
Бойків Петро, 58 п.
Бройда Маріян, 11 а. кн.
Бриндзей Кость, 58 п.
Вандзура Іван, 58 п.
Васик Федор, 58 п.
Винник Василь, 58 п.
Волощук Юрко, 58 п.
Ворох Юрко, 58 п.
Втирковський Дмитро, 58 п.
Галапчак Іван, 58 п.
Гамага Василь, 11 а. кн.
Гаридзюк Онуфрій, 58 п.
Гирчак Петро, 11 а. кн.
Гладиш Никола, 58 п.
Глушко Евстахій, 58 п.
Голубовський Федор, 58 п.
Горбейчук Онуфрій, 58 п.
Гринів Олекса, 58 п.
Гуйванюк Теодор, 58 п.
Гундз Дмитро, 58 п.
Гробстний Петро, 58 п.
Гридзин Тома, 58 п.
Гуня Іван, 58 п.
Данилейко Дмитро, 58 п.
Дейсак Михайло, 58 п.
Деренків Семен, 58 п.
Дяченко Матій, 58 п.
Друк Никола, 58 п.
Дубас Тимко, 18 стр.
Дубель Михайло, 58 п.
Дутчак Онуфрій, 11 а. кн.
Дикий Василь, 18 стр.
Дзендзерука Василь, 58 п.
Дзюник Стефан, 58 п.
Жураковський Іван, 58 п.
Захарий Іван, 58 п.
Захарський Іван, 58 п.
Залиський Василь, 58 п.
Залуський Іван, 11 а. кн.
Запоточний Юрко, 11 г. т.
Зеленків Никола, 58 п.
Ікавчук Василь, 58 п.
Ільків Бартко, 11 а. кн.
Іроденко Никола, 58 п.
Іванишин Іван, 58 п.
Івасюк Федор, 58 п.
Кабан Михайло, 58 п.
Качур Ілько, 58 п.
Калинюк Іван, 58 п.
Канюга Михайло, 58 п.
Кіматюк Михайло, 58 п.
Клевців Василь, 58 п.
Клусь, 35 л.
Князевич Дмитро, 58 п.
Когут, 35 л.
Конирук Михайло, 18 стр.
Кортяк Іван, 11 г. т.
Костюк Михайло, 58 п.
Кошіль Евстахій, 11 а. кн.
Ковтун Олекса, 58 п.
Козак Теодор, 18 стр.
Козій Василь, 58 п.
Красницький Тома, 11 а. кн.
Кравчук Антін, 58 п.
Крижановський Михайло, 58 п.
Ктимюк Василь, 58 п.
Кушнірчук Михайло, 58 п.
Квич Ілько, 58 п.
Лаврунович Никола, 58 п.
Летоняк Павло, 58 п.
Лесюк Гриць, 58 п.
Лесюк Юра, 58 п.
Лесюк Лесь, 58 п.
Лесюк Михайло, 18 стр.
Левицький Никола, 11 а. кн.
Льогуш Михайло, 11 а. кн.
Лупик Дмитро, 58 п.
Луканюк Стефан, 58 п.
Лукавецький Стефан, 58 п.
Маковський Михайло, 18 стр.
Максимчук Михайло, 18 стр.
Максимець Юрко, 58 п.
Малецький Маріян, 58 п.
Мартинюк Никола, 58 п.
Марич Василь, 58 п.
Машталер Іван, 58 п.
Мазур Юрко, 58 п.
Мельничук Михайло, 58 п.
Мельник Дмитро, 58 п.
Менів Василь, 58 п.
Михайлів Олекса, 58 п.
Михалків Іван, 58 п.
Мокляк Михайло, 58 п.
Молиґан Михайло, 58 п.
Моравський, 35 л.
Мотрук Яків, 58 п.
Муц Андрій, 35 л.
Мухар Олекса, 18 стр.
Мрожевський Федь, 11 а. кн.
Нагнибіда Іван, 58 п.
Наконечний Андрій, 11 а. кн.
Назарук Василь, 58 п.
Новіцький Фелікс, 18 стр.
Обідняк Іван, 58 п.
Олійник Петро, 58 п.
Осадчук Онуфрій, 58 п.
Остапюк Михайло, 58 п.
Островський Войтко, 35 л.
Озарук Дмитро, 58 п.
Папка Михайло, 11 а. кн.
Паращук Михайло, 58 п.
Пастухів Денис, 58 п.
Павлюк Іван, 58 п.
Павлюк Никола, 58 п.
Перегінець Федор, 58 п.
Печак Стефан, 58 п.
Пленюк Никола, 58 п.
Попович Петро, 58 п.
Пукапюк Петро, 58 п.
Пилипчак Федор, 58 п.
Пилипюк Василь, 58 п.
Решітник Дмитро, 58 п.
Ревтюк Володимир, 58 п.
Рогозінський Іван, 58 п.
Романюк Теодор, 58 п.
Романюк Петро, 58 п.
Рубин Йосиф, 11 а. кн.
Рудяк Никола, 58 п.
Рудницький Валентин, 58 п.
Римець Василь, 58 п.
Самборський Іван, 58 п.
Савчук Никола, 58 п.
Саведчук Никола, 58 п.
Семенюк Іван, 11 а. кн.
Сенюк Федор, 58 п.
Середюк Никола, 58 п.
Скальник, 22 стр.
Слюсаренко Никола, 58 п.
Смага Іван, 11 а. кн.
Соколовський Станислав, 11 а. кн.
Сорочинський Михайло, 58 п.
Спас Іван, 11 а. кн.
Срібний Дмитро, 58 п.
Стасюк Семен, 58 п.
Стебеляк Василь, 58 п.
Стецько Йосиф, 11 а. кн.
Стефінгер Гринь, 58 п.
Сторощук Іван, 58 п.
Струтинський Никола, 58 п.
Сум Іван, 58 п.
Сьвідрук Михайло, 58 п.
Татарчук Іван, 58 п.
Татарин Дмитро, 58 п.
Ткачук Михайло, 58 п.
Трач Іван, 18 стр.
Тригубяк Василь, 58 п.
Турецький Никола, 58 п.
Тузик Василь, 58 п.
Тихоня Василь, 11 а. кн.
Тучинський Никола, 58 п.
Тимчар Гнат, 35 л.
Тимінський Дмитро, 58 п.
Тимків Іван, 58 п.
Тинів Михайло, 58 п.
Ульчанець Максим, 18 стр.
Фашевський Іван, 58 п.
Фельків Григорій, 58 п.
Федорчук Ілько, 58 п.
Федорів Федор, 58 п.
Федюк Іван, 58 п.
Федишин Василь, 58 п.
Фрийняк Павло, 58 п.
Фученко Федор, 58 п.
Фуглевич Евген, 11 а. кн.
Фицик Павло, 58 п.
Хачко Демко, 58 п.
Химчак Никола, 58 п.
Хомяк Гриць, 11 а. кн.
Хвалик Іван, 58 п.
Цюрак Никола, 58 п.

(Дальше буде).

ХОРІ ЛЮДИ! Чи стратили Ви терпінє, яке мали з причини Вашої недуги?

Власний дім.

День за днем, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, рік за роком, занимаюсь лїченєм хорих людий. Представте собі, кілько хорих я уже вилїчив, а кільно хорим украсив житє. Коли Вам житє надоїло через пробованє так званих лїків і відчуваєте, що з Вами все гірше, в такім разї сейчас зверніть ся до старого опитного специяліста.

Він дасть Вам дарем пораду, що Вам робити, щоби спасти житє і обяснить Вам недугу. Лїчу уже 20 лїт з найлїпшим результатом всї недуги, як: безсилє, затроєнє крови, гемороїди, біль жолудка, серця, легких, печінки, почок і т. п. Для недуг полових і нервових маю більші знані електричні апарати і Х-лучі, за помочию котрих переглядаємо Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ті апарати, длятого, що суть дорогі. Хемічне розслїджуванє мочи. Не відкладайте до завтра, а сейчас приходіть до звісного лїкаря: —56—

Dr. L. LANDES,

140 East 22nd St., New York, N. Y., betw. 3rd & Lexington Ave.

Приймає ся хорих в годинах: від 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділі від 10-ої рано до 4-ої попол. — Поради дарем.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

випозичає керичі на весіля, хрестини і всякі другі забави.

115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2563.

До хорих Русинів по всїх закутинах Злучених Держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний специяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

Лїчить з найлїпшим і найпевнїйшим успіхом ревматизм всякі недомаганя жолудкові недугу утроби, нирок, згрубленє жил, гемороїди, структуру або звуженє мочевого каналу, недуги венеричні, як рівнож всїлякі наслїдки тайних недуг, недуги скірні, ріжні затроєня крови і т. д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, специяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

З НАГОДИ НАБЛИЖАЮЧИХ СЯ СЬВЯТ

МОЖЕТЕ ТЕПЕР ОДЕРЖАТИ, НАКОЛИ ХОЧЕТЕ за $1.00 місячно НАЙЛІПШИЙ ФОНОГРАФ І ПРОБУВАТИ У ВЛАСНІЙ ХАТІ — БЕЗПЛАТНО ЧЕРЕЗ 3 МІСЯЦІ. —

Ґарантуємо сї машини письменно на 15 лїт. ДАРОМ! 50 штук руських співанок зовсїм ДАРОМ! КОЖДИЙ МОЖЕ ПРОБУВАТИ.

Пишіть ще нинї по безплатні, прекрасні цінники і інформациї.

Для місцевих купцїв, склад наш отворений через цїлий рік, у сьвята і недїлї до 10-ої години вечер. — Омелян Порайко. D. 87

Independent Phonograph Co., 101 Essex St., New York, N. Y.

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та почніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі улиць — CARSON і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнїйших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і т. д. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найлїпші лїнії, а гроші до краю висилаємо по почтовім курсї.

German Savings & Deposit Bank

COR. 14-ої і CARSON STREETS, SOUTH SIDE PITTSBURGH, PA.

И. Е. Рет, през., А. П. Міллер, ... Ол. Бучак, урядн. Секр.

КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ДОБРИЙ

ФОНОҐРАФ

або який другий музикальний інструмент, прийдїть до нас або напишіть до нас, а ми продамо Вам найлїпшого рода фонограф за $75.00.

За 24 долярів і 75 центів разом з 30 руськими піснями і з ґарантією на 15 лїт.

Пришліть тільки $5.00 на задаток, а ми вишлемо Вам сей чудовий інструмент.

Маємо на складї також иньшого рода фонографи, на сплату по $2.00 місячно.

Пришлїть свій докладний адрес, а ми вишлемо Вам безплатно красний ілюстрований катальоґ ріжнородних музикальних інструментів і инших придатних річий.

INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO. 59—
70 Allen Street, New York, N. Y.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ!

УЧІТЬ СЯ АКУШЕРІЇ В НАШІЙ ШКОЛІ, АБО У СЕБЕ ДОМА. ПО УКІНЧЕНЮ ВИДАЄМО ДИПЛЬОМ. Лїчимо успішно всякі слабости мущин, женщин і дїтий. Адресуйте:

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St., Dpt. S. New York, N. Y.
Telephone: Stuyvesant 933.

БУДЬТЕ РОЗСУДНІ!!

Заки купите ґрамофон, зверніть ся передше до нас, а ми переконаємо Вас, що так дешево і на так догідних услівях сплати як у нас не купите нїгде. Не ризикуєте тут нїчо. Пишіть по катальоги до одинокої русько-славянської фірми:

LIBERTY COMMERCIAL CO.,
233 E. 14th Street, New York, N. Y.

СЕРІЯ ПЕРЕПИСНИХ ЛИСТКІВ.

Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах.

5 КАРТОК 15 ЦЕНТІВ ВРАЗ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

1) Т. Шевченко (з портрета Красіцкого). 2) Шевченко в молодім віці. 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета). 4) Родинна хата Т. Шевченка. 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Днїпром.

Для тих, що замовляють більше число карток даємо опуст.

Сї картки можна розпродувати при всяких нагодах: на концертах устроюваних в память Т. Шевченка, на представленях і приватно.

Спішіть з замовленями на адресу:

„SVOBODA"
Grand Street, Jersey City, N. J.

Dr. WARD

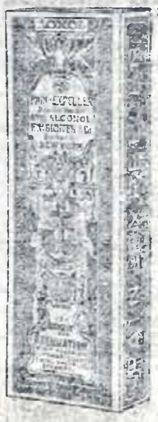
СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ

Моя кільканайцятьлїтна практика є до Вашої розпорядимости. Лїчу найновійшими методами всї секретні недуги, сифіліс, затроєнє крови, утрату животности, пропуклину, розширенє жил, висушенє, обезсиленє, ревматизм, гемороїди, як також недуги міхура і нирок. Ціни умірковані.

Єсли другі лїкарі не помогли Вам, прийдїть до мене на пораду. Зволїканє є небезпечне. Пораду даю даром. Прийдїть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хоробі. Інтересне і поучаюче. Вступ вільний. -95

Dr. Ward
417 Sixt Ave., New York
Bet. 25th and 26th Sts.

Години: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в недїлї: від 10 рано до 2 поп.

Стережіть ся безвартісних підроблених лїків а купуйте лиш правдивий Richter's Pain-Expeller з торговельною маркою Якор, яка є побіч представлена.

Фляшочки по 25 і 50 центів так кождій аптиці як і впрост від

F. Ad. Richter & Co.,
74–80 Washington St.
NEW YORK, N. Y.

АТЛЯС Европейської війни.

Сей атляс зладжений славним ученим Григорієм Д. Кремком є найлучшим із всїх, які до сего часу були видані.

Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНГЛІЇ І ІТАЛІЇ знайдете там еще богато инших сьвітових держав з їх великими й малими містами. Через се власне він є дуже практичний. Величина сторінок 13х21.

ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя посилайте до

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

2 ДОЛ. МІСЯЧНО 2 ДОЛ.

ЗНАМЕНИТА НАГОДА КУПИТИ ГАРНИЙ Фоноґраф

який ґарантуємо на 15 лїт. Сей фоноґраф вартости $60.00 продамо за $21.50 з 20 гарними руськими піснями. Дамо на 3-місячну безплатну пробу.

Пришлїть нам $5.00 на завдаток а ми пішлемо Вам сейчас сей гарний фоноґраф. Маємо також инші фоноґрафи на сплату по $2.00 місячно. Пришлїть нам своє імя і адресу, а ми вишлемо Вам гарний ілюстрований катальоґ з всякими музичними інструментами і иншими річами даром. 58—

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
308 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

2 ДОЛ. МІСЯЧНО 2 ДОЛ.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КАЛЕНДАР У. Н. С. НА 1915. ЦІНА 60 ЦТ.

ЦІННИК КНИЖОК,
які можна дістати в друкарні „Свободи":

Назва	Ціна
Америка	15
Американець, веселий образ з житя народу	15
Борба кляс і чому робітники орґанізують ся	15
Бери та читай	30
В Старім і Новім краю	25
Весела книжочка з образками	35
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий	10
Дещо про зьвірята	30
Еміґрант	15
Журавлї	10
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Злучених Державах	15
Жіночий язик. — Невдалий линч	15
За Сестрою, повість	35
З кого ся насьміхають, з того люди бувають. — Посол Петришин. — Молодий адвокат	10
Зуб за зуб	10
З ріжних нив	15
Казки за Циґанів	10
Коротка історія Руси	10
Капітал і праця	10
Казки про Жидів	15
Книжочка рахункова	50
Марія	10
Многострадальний нарoд	20
Напад на Січ	5
Народний рух австр.-угорських Русинів	15
О підземних скарбах	20
Оповіданє про Алї Бабу і сорок розбійників	20
Оповіданя про заздрих богів	10
Покуса	10
Під прапором свободи. Вибір патріотичних деклямацій	30
Про нутро землї	25
Пісні про Канаду і Австрію	40
Про конець сьвіта	15
Принц і нуждар, оповіданє	50
Розмова Поляка з Русином	10
Релїґійні віруваня	20
Рицар і смерть	5
Руський штукар, 212 гарних штук до забави	50
Русько-анґлійський толмач	60
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Страйк	[illegible]
Слово ч. 5.	[illegible]
Слово ч. 6.	[illegible]
Страшна пімста	[illegible]
Степові люди	[illegible]
Товариська ворожка	[illegible]
Хто з чого жиє	[illegible]
Хлопська доля	[illegible]
Через кордон	[illegible]
Які то є люди на землї, з 20 образками	[illegible]
Як мужик ходив до царя правди шукати	[illegible]
Збірник найкрасших пісень церковних	[illegible]
Коляди	[illegible]

Молитвенники і книжки богослужебні та релїґійні.

Назва	Ціна
Анґельський хор, часть II.	[illegible]
Бог Надежда Моя	1.00
Бог радость моя	$1.40
Горі імієм серце	84
Горі імієм серце	1.10
Дорога	1.75
Дорога, малий	95
Дорога, малий	1.00
Друг Души	1.30
Коляди і Щедрівки	[illegible]
Молитвенник	1.50
Новий Завіт	2.00
Поминник за померших	10
Псалтир	1.00
Хлїб души	60
Хлїб Души	1.80
Книжки колекторські церковні 100 штук	$7.00
Книжка для опікунів хорих	1.00
Папір листовий з вінєтами, оден	[illegible]
Сьвідоцтва лїкарські для хорих членів Бр. і Тов.	[illegible]
Метрики смерти	[illegible]
Метрики хрещеня	[illegible]
Метрики шлюбні	[illegible]

КНИЖКИ.

Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всї титули книжок, які йому подобались і обчислити загальну належитість за книжки. Єсли хто замовляє книжки на меншу суму, то належитість можна присилати почтовими марками, а при більших замовленях треба посилати гроші через почтовий або експресовий моні-ордер. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладнїйше. Мешканцї по малих місцевостях повинні при замовлюваню книжок посилати 10 ц. на реджістер.

Адреса:

„SVOBODA"
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Читанє при сьвітлї лямпи Rayo є приємне.

Повне і лагідне сьвітло лямпи Rayo не вистлює очий і при нїм читаєсь з приємностию. Воно не є разяче і тому знатоки поручають сї лямпи як одні з найлїпших нафтових лямп.

Rayo ЛЯМПИ

є дуже досконалі. Не разять і не миготять, а дають все рівне сьвітло.

Rayo Лямпи є вигідні до запалюваня і до уживаня. Дешеві — однак дають пінне сьвітло.

Standard Oil Company
(NEW JERSEY)
NEWARK

ЧИ ВИ ЄСЬТЕ СЕКРЕТАРОМ ТОВАРИСТВА АБО БРАТСТВА?

Наколи так, а Ваше Товариство чи Братство потребує американського або народного прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або що иншого,

замовте се від нас,

а зробивши так, Ви замовляєте впрост від фабриканта і ми не лиш так говоримо, але дійсно виробляємо всї тоті річи, які продаємо.

Лїпший матеріял, гарнїйша робота і дешевші ціни як де-инде.

Єсли жадаєте нашого катальоґу, цін або ориґінальних взірців, напишіть до нас, а ми вишлемо Вам се все даром. —35

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, N. Y.

КУПУЙТЕ ФАРМИ

НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ В MILLVILLE, N. J.
5-АКРОВІ ФАРМИ ПРОДАЄСЬ НА ДУЖЕ ДОГІДНИХ СПЛАТАХ.

АДРЕСА НАШИХ ОФІСІВ:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.
761 Drexel Building
S. E. Corner 5th and Chestnut Sts.
PHILADELPHIA, PA.

Або приїздайте впрост до:
19-21 HIGH STREET,
MILLVILLE TRUST BUILDING,
MILLVILLE, N. J.

або:
Mr. B. MATOLICZ
326 W. Main Street,
Millville, N. J.
Можете приїздити кождого дня.